

Серія «STEM-освіта у контексті цілей PISA»

Інститут педагогіки НАПН України

Європейська якість навчання для кращої успішності учнів

Збірник завдань у форматі PISA
для розвитку
читацької грамотності учнів

Частина 3

В рамках Модуля Жана Моне
(620287-EPP-1-2020-1-
UA-EPPJMO-MODULE),
2020 - 2023 рр.
в Інституті педагогіки
Національної академії
педагогічних наук України

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Серія «STEM-освіта у контексті цілей PISA»

Інститут педагогіки НАПН України

Європейська якість навчання для кращої успішності учнів

Збірник завдань у форматі PISA
для розвитку
читацької грамотності учнів

Частина 3

В рамках Модуля Жана Моне
(620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE),
2020 – 2023 рр. в Інституті педагогіки
Національної академії педагогічних наук України

Київ – 2023

Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine

**EUROPEAN TEACHING EXCELLENCE FOR STUDENTS' TEACHING BETTER
PERFORMANCE**

**Collection of tasks in PISA format for the development of students'
reading literacy**

Part 3

Authors

Iryna Bobrysh, Inna Bondarchuk, Olesia Herasymchuk, Lyudmyla Gunko, Ilona Dierusova, Natalia Zadorozhnia, Oksana Zakharchuk, Rimma Maksymova, Tetana Melnyk, Nina Movchan, Olena Pervak, Nataliya Prokopenko, Yuliya Skochynska, Yaroslava Solovii, Liudmyla Stozhka, Lidia Tatarchuk, Lyudmyla Torba, Maria Trishchuk, Maryana Frishtak, Sofiiia Tsehynka, Lyudmyla Shven, Ivanna Yarmulska

Compilers and scientific editors

Olena Lokshyna & Oksana Zabolotna

Under the editorship of Oleg Topuzov

Kyiv 2023

УДК 373.5.011.2:81'23]:159.955(076.54)

Є 24

Серія «STEM-освіта у контексті цілей PISA»

Схвалено і рекомендовано до друку
вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 8 від 3 серпня 2023 р.)

Рецензенти:

Олена Горошкіна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України

Василь Денисюк, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Алла Сьомак, учитель української мови та літератури, вчитель вищої категорії, старший учитель, заступник директора з навчально-виховної роботи Уманської загальноосвітньої школи I-III ступенів

За загальною редакцією дійсного члена НАПН України, д.пед.н., проф. **Олега Топузова**

Укладачі та наукова редакція: проф. **Олена Локшина** і проф. **Оксана Заболотна**

Авторський колектив:

Ірина Бобриш, Інна Бондарчук, Олеся Герасимчук, Людмила Гунько, Ілона Дерусова, Наталія Задорожня, Оксана Захарчук, Рімма Максимова, Тетяна Мельник, Ніна Мовчан, Олена Первак, Наталія Прокопенко, Юлія Скочинська, Ярослава Соловій, Людмила Стьожка, Лідія Татарчук, Людмила Торба, Марія Тріщук, Мар'яна Фріштак, Софія Цегинька, Людмила Швень, Іванна Ярмутьська

Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності учнів. Частина 3 /
Авторський колектив; уклад.: Олена Локшина і Оксана Заболотна ; за заг. ред. Олега Топузова
(2-е електронне видання, доповнене). Київ: Педагогічна думка, 2023. 76 с.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-644-740-4-2023-73>

ISBN 978-966-644-740-4

Збірник містить завдання, які розроблено вчителями української мови та літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, історії та громадянської освіти в процесі курсів підвищення кваліфікації вчителів «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» в Інституті педагогіки НАПН України (червень 2023) у межах Модуля Жана Моне «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE).

Для вчителів закладів загальної середньої освіти, здобувачів освіти основної і старшої школи, студентів, аспірантів, науковців.

Видання здійснено в рамках Модуля Жана Моне «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE). який імплементується в Інституті педагогіки НАПН України впродовж 2020 – 2023 рр.

Підтримка Європейською Комісією цього видання не передбачає підтримку його змісту, який відображає виключно думку учасників. Європейська Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

Ваші коментарі та пропозиції до цих матеріалів просимо надсилати на електронну адресу international.projects.undip@gmail.com

Серія ISBN 978-966-644-726-8

3 частина ISBN 978-966-644-740-4

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023

© Авторський колектив; Топузов О.М., Локшина О.І., Заболотна О.А., 2023

UDC 373.5.011.2:81'23]:159.955(076.54)

E 24

Series "STEM education in the context of PISA goals"

Approved and recommended for publication
by the Academic Council of the Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine
(Minutes No. 8 of August 03, 2023)

Reviewers:

Olena Goroshkina, Dr. Sc. in Pedagogy, Professor, Head of the Department of Teaching Ukrainian Language and Literature at the Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine

Vasyl Denysiuk, PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Ukrainian Language and Methods of Teaching it at Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

Alla Siomak, teacher of Ukrainian language and literature, teacher of the highest category, senior teacher, Deputy Director on Educational Work at Uman general secondary school of I-III degrees

Under the general editorship of Prof. **Oleg Topuzov**, full member of the NAES of Ukraine, Dr. Sc.

Compilers and scientific editors: Prof. **Olena Lokshyna** and Prof. **Oksana Zabolotna**

Authors

Iryna Bobrysh, Inna Bondarchuk, Olesia Herasymchuk, Lyudmyla Gunko, Ilona Dierusova, Natalia Zadorozhnia, Oksana Zakharchuk, Rimma Maksymova, Tetana Melnyk, Nina Movchan, Olena Pervak, Nataliya Prokopenko, Yuliya Skochynska, Yaroslava Solovii, Liudmyla Stozhka, Lidia Tatarchuk, Lyudmyla Torba, Maria Trishchuk, Maryana Frishtak, Sofiiia Tsehynka, Lyudmyla Shven, Ivanna Yarmulska

A collection of PISA tasks for the development of students' reading literacy. Part 3 / Author's team; compiled by Olena Lokshyna & Oksana Zabolotna; under the editorship of Oleg Topuzov; Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine. (2nd electronic edition, supplemented). Kyiv: Pedagogichna Dumka, 2023. 76 p.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-644-740-4-2023-73>

ISBN 978-966-644-740-4

The collection contains tasks developed by teachers of Ukrainian language and literature, English language, foreign literature, history and civic education during the teacher training courses "European Teaching Excellence for Students' Better Performance" at the Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (June 2023) within the Jean Monnet Module "European Teaching Excellence for Students' Better Performance" (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE).

For teachers of general secondary education institutions, students of primary and high schools, postgraduate students, & researchers.

The publication was produced within the framework of the Jean Monnet Module "European Teaching Excellence for Students' Better Performance" (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE), which is being implemented at the Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine during 2020-2023.

The European Commission's support for this publication does not imply endorsement of its contents, which reflect the views only of the authors. The European Commission is not responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Please send your comments and suggestions to these materials to the following e-mail address international.projects.undip@gmail.com

Серія ISBN 978-966-644-726-8

3 частина ISBN 978-966-644-740-4

© Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, 2023
© Authors; Topuzov O., Lokshyna O., & Zabolotna O., 2023

Зміст

Пояснювальна записка	7
Завдання 1. Рада Європейського Союзу	9
Сценарій для вчителя.....	9
Сценарій для учня	13
Завдання 2. Озеро Світязь	16
Сценарій для вчителя.....	16
Сценарій для учня	22
Завдання 3. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.....	24
Сценарій для вчителя.....	24
Сценарій для учня	30
Завдання 4. Мінна безпека - небезпека	33
Сценарій для вчителя.....	33
Сценарій для учня	37
Завдання 5. Сортування сміття	41
Сценарій для вчителя.....	41
Сценарій для учня	45
Завдання 6. Життєва історія про людську доброту.....	46
Сценарій для вчителя.....	47
Сценарій для учня	53
Завдання 7. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока	54
Сценарій для вчителя.....	54
Сценарій для учня	60
Завдання 8. Хронофаги: куди втікає наш час?.....	63
Сценарій для вчителя.....	63
Сценарій для учня	68

РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ ГРАМОТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛЯРІВ НА ЗАСАДАХ PISA – ПРАЦЮЄМО НАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Передмова до Частини 3

Отримання Україною у 2022 році статусу кандидата на членство у ЄС активізує важливість синхронізації параметрів національної освіти з європейськими стандартами. Нагальним є запровадження ефективних практик забезпечення якості освіти, які використовують європейські країни для лідерства у міжнародному дослідженні якості освіти PISA.

Метою PISA, що імплементується з 2000 року ОЕСР, є оцінювання навичок і знань 15-річних учнів/студентів з ключових предметів – читання, математики та природничих наук. Кожне дослідження PISA зосереджено на одному з цих предметів і надає узагальнену оцінку з інших двох. Окрім того, PISA вивчає фактори, які сприяють демонстрації учнями успішних результатів. Актуальність дослідження PISA полягає у забезпеченні порівнюваності якості національних систем освіти, його результати слугують джерелом інформації для удосконалення освітньої політики та визначення напрямів освітніх реформ.

PISA-2018 стала сьомим раундом дослідження, у ньому взяло участь майже 90 країн та економік світу. У 2018 році увагу було зосереджено на читанні в цифровому середовищі; формат дослідження уможливив також осмислення тенденцій з читацької грамотності. Традиційно читання трактувалося як читання вголос. PISA оцінює грамотність читання, а не просто читання. У дослідженні PISA-2018 ОЕСР визначає читацьку грамотність як **розуміння, використання, оцінювання, рефлексію та взаємодію з текстами з метою досягнення власних цілей, розвитку знань і потенціалу та участі у житті суспільства**¹. Український центр оцінювання якості освіти трактує читацьку грамотність як **здатність особи до широкого розуміння тексту, пошуку нової інформації, її відтворення та використання, інтерпретації змісту й формулювання власних умовиводів, осмислення й оцінювання змісту та форми тексту тощо**². Отже, читацька грамотність розглядається як багатовимірною характеристика індивідуума сучасного світу, який є світом активних та свідомих громадян.

У 2018 році у дослідженні PISA вперше взяла участь Україна. Отримані результати засвідчили, що українські учні/студенти за середнім балом сформованості у них читацької, математичної та природничої грамотності відстають від школярів Китаю та Сінгапуру, а також Естонії, Фінляндії та Польщі, які є країнами-лідерами ЄС у дослідженні PISA. Однією з причин такого

¹ <https://www.oecd.org/pisa/PISA%202018%20Insights%20and%20Interpretations%20FINAL%20PDF.pdf>

² <https://testportal.gov.ua/pisa/>

відставання розглядається недостатня увага практико зорієнтованості змісту освіти в рамках трансформації національної освіти на компетентнісні засади³. Це актуалізує дослідження досвіду європейських країн на шляху інтеграції України до ЄС.

Завдання у цьому збірнику розроблені вчителями української мови та літератури, англійської мови, зарубіжної літератури, історії та громадянської освіти в процесі курсів підвищення кваліфікації вчителів «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» (червень 2023) у межах [Модуля Жана Моне «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів»](#)⁴ (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE). У завданнях враховано здобутки європейських країн-лідерів у дослідженні PISA. Це покликано підвищити рівень якості національної освіти, що є метою Модуля, який реалізовано в Інституті педагогіки НАПН України впродовж 2020 – 2023 рр.

Пропоновані завдання розроблено на основі пробних тестових завдань PISA-2018. У збірнику вміщено вісім завдань, які представлено у двох форматах: варіант для вчителя з роз'ясненням критеріїв оцінювання і варіант для учня, який може бути використаний як роздатковий матеріал. Тестові завдання містять різні типи і види текстів (множинні, перервані тощо) і спрямовані на виявлення здатності учнів знаходити, інтегрувати, аналізувати, інтерпретувати інформацію, оцінювати зміст і форму текстів тощо.

Окрім формування читацької грамотності завдання покликані транслювати учням знання про ЄС, здобутки євроінтеграційного поступу України, природні чудеса України, правила поводження з відходами тощо. Не менш важливим є акцентування уваги на реаліях повномасштабної війни, зокрема, на ризиках, що пов'язані з вибухонебезпечними предметами.

Сподіваємось, що матеріали цього збірника сприятимуть подальшій реалізації компетентнісного, діяльнісного та дитино-центрованого підходів, які пріоритезовано в рамках реформи «Нова українська школа».

Олег Топузов, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України,

Олена Локшина, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України,

Оксана Заболотна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України, Президент української асоціації дослідників освіти.

³ https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf

⁴ <https://etest.org.ua/>

Завдання 1. Рада Європейського Союзу

Автори: Рімма Олександрівна Максимова, Ніна Іванівна Мовчан, Лідія Вячеславівна Татарчук, Людмила Вікторівна Торба, Мар'яна Іванівна Фріштак, Софія Ярославівна Цегинька

Сценарій для вчителя

Рада Європейського Союзу

Рада Європейського Союзу разом з Європейським Парламентом, директивним органом ЄС, є головними органами, що наділені найбільшими владними повноваженнями. Рада ЄС, зокрема, є головною у процесі ухвалення як законодавчих, так і політичних рішень. Залежно від винесених на обговорення питань і відповідно до напрямів політики ЄС, Рада може збиратися у складі різних профільних міністрів. Тому ця інституція має ще одну назву: Рада міністрів ЄС.

Від 2014 року почала діяти система, яка називається «подвійною більшістю»: рішення Ради потребуватимуть підтримки 55% держав-членів, які представляють щонайменше 65% населення Європи. Це надає рішенням Ради ЄС подвійної легітимності. За цієї процедури жодна країна не має права вето. Проте вирішення питань у таких важливих сферах політики як оподаткування та оборона й надалі потребуватимуть одностайності в голосуванні.

У Раді ЄС із закордонних справ головує Високий представник Європейського Союзу з закордонних справ і безпекової політики, який одночасно є Віцепрезидентом Європейської Комісії. Цю позицію займає **Жозеп Боррель**.

Високого представника обирають терміном на 5 років. Протягом цього періоду він/вона є постійною головою на засіданнях Ради ЄС з закордонних справ.

В інших форматах Ради ЄС головування ротаційне, тобто здійснюється країною ЄС, що головує в Євросоюзі. Головування здійснюється протягом 6 місяців.

Вебсайт: <http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією вище

Завдання 1. Рада Європейського Союзу.

Який із перелічених органів управління ЄС є головним у процесі ухвалення пріоритетних рішень на законодавчому рівні?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Рада ЄС, що вирішує проблеми політичного та економічного значення.
- B. Рада Європи, яка займається гуманітарними питаннями.
- C. Європейський Союз як узагальнена структура управління.
- D. Єврокомісія як вищий орган виконавчої влади ЄС.
- E. ООН для підтримки, зміцнення миру та міжнародної безпеки.

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі інформації з тексту.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту:

цілісний.

Тип тексту:

розповідь.

Ситуація:

особистісна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Рада ЄС, що вирішує проблеми політичного та економічного значення.
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	B. Рада Європи - займається гуманітарними питаннями. C. Європейський Союз як узагальнена структура управління. D. Єврокомісія як вищий орган виконавчої влади ЄС E. ООН для підтримки, зміцнення миру та міжнародної безпеки.
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 2А. Рада Європейського Союзу.

Чому, на вашу думку, пост Високого представника ЄС обирають терміном на 5 років?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2А

Процеси читання: осмислення прочитаного і формулювання умовиводу на основі поданої інформації.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: особистісна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	Відповідь має містити такого типу фрази: «побудова плану», «мінімальний період», «конкретне, реальне здійснення запланованого».	Це мінімальний період, за який можна щось конкретне зробити, не зловживаючи посадою. Можна реалізувати заплановані кроки в роботі. Це достатній термін для того, щоб реалізувати попередньо затверджений план.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Відповідь повинна містити такого типу слова: «прийнято», «зручно», «неефективно»	Тому що так прийнято. Більший термін неефективний. Менший термін не достатній для реалізації поставлених завдань.
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 2Б. Рада Європейського Союзу.

Чому Рада ЄС збирається у складі різних профільних міністрів?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2Б

Процеси читання: осмислення змісту тексту для здійснення логічних умовиводів.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: особистісна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	Відповідь повинна містити фрази такого типу: «ухвалення як законодавчих, так і політичних рішень»; «обговорення питань й відповідно до напрямів політики ЄС».	Кожен із членів Ради має певну кваліфікацію і відповідає за свій сектор роботи. Такий склад Ради є об'єктивним при вирішенні складних чи двозначних питань.

		Рішення приймаються кваліфікованою більшістю.
--	--	---

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Відповідь повинна містити фрази такого типу: «так прийнято», «зручно»	Тому що профіль - це головне у вирішенні питань. Серед великої кількості думок легше знайти істину. Профільні групи важливі.
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 3. Рада Європейського Союзу.

Яка причина того, що жодна з країн-учасниць ЄС не має права вето?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Діє система "подвійної більшості", рішення Ради потребують половини голосів держав-членів.
- B. Право вето не актуальне.
- C. Є більшість країн, які погоджуються.
- D. Діє система "подвійної більшості", тобто підтримка 55% держав-членів.

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, здатність знайти інформацію.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: особистісна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. Діє система "подвійної більшості", тобто підтримка 55% держав-членів.
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді A. Діє система "подвійної більшості", рішення Ради потребують половини голосів держав-членів. B. Право вето не актуальне. C. Є більшість країн, які погоджуються.
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 4. Рада Європейського Союзу.

Високий представник Європейського Союзу з закордонних справ і безпекової політики одночасно обіймає ще одну посаду. Вкажіть яку.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Консула
- B. Президента

C. Віцепрезидента
D. Віцеконсула

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: розуміння тексту, здатність знайти інформацію.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: особистісна.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь C. Віцепрезидента
--------	-----------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді A. Консула B. Президента D. Віцеконсула
--------	---

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

Рада Європейського Союзу

Рада Європейського Союзу разом з Європейським Парламентом, директивним органом ЄС, є головними органами, що наділені найбільшими владними повноваженнями. Рада ЄС, зокрема, є головною у процесі ухвалення як законодавчих, так і політичних рішень. Залежно від винесених на обговорення питань і відповідно до напрямів політики ЄС, Рада може збиратися у складі різних профільних міністрів. Тому ця інституція має ще одну назву: Рада міністрів ЄС.

Від 2014 року почала діяти система, яка називається «подвійною більшістю»: рішення Ради потребуватимуть підтримки 55% держав-членів, які представляють щонайменше 65% населення Європи. Це надає рішенням Ради ЄС подвійної легітимності. За цієї процедури жодна країна не має права вето. Проте вирішення питань у таких важливих сферах політики як оподаткування та оборона й надалі потребуватимуть одностайності в голосуванні.

У Раді ЄС із закордонних справ головує Високий представник Європейського Союзу з закордонних справ і безпекової політики, який одночасно є Віцепрезидентом Європейської Комісії. Цю позицію займає **Жозеп Боррель**.

Високого представника обирають терміном на 5 років. Протягом цього періоду він/вона є постійною головою на засіданнях Ради ЄС з закордонних справ.

В інших форматах Ради ЄС головування ротаційне, тобто здійснюється країною ЄС, що головує в Євросоюзі. Головування здійснюється протягом 6 місяців.

Вебсайт: <http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Рада Європейського Союзу.

Який із перелічених органів управління ЄС є головним у процесі ухвалення пріоритетних рішень на законодавчому рівні?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Рада ЄС, що вирішує проблеми політичного та економічного значення.
- B. Рада Європи, яка займається гуманітарними питаннями.
- C. Європейський Союз як узагальнена структура управління.
- D. Єврокомісія як вищий орган виконавчої влади ЄС
- E. ООН для підтримки, зміцнення миру та міжнародної безпеки.

ЗАВДАННЯ 2А. Рада Європейського Союзу.

Чому, на вашу думку, пост Високого представника ЄС обирають терміном на 5 років?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

ЗАВДАННЯ 2Б. Рада Європейського Союзу.

Чому Рада ЄС збирається у складі різних профільних міністрів?

Питання, що вимагає розкритої відповіді.

ЗАВДАННЯ 3. Рада Європейського Союзу.

Яка причина того, що жодна з країн-учасниць ЄС не має права вето?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Діє система “подвійної більшості”, рішення Ради потребують половини голосів держав-членів.
- B. Право вето не актуальне.
- C. Є більшість країн, які погоджуються.
- D. Діє система “подвійної більшості”, тобто підтримка 55% держав-членів.

ЗАВДАННЯ 4. Рада Європейського Союзу.

Високий представник Європейського Союзу з закордонних справ і безпекової політики одночасно обіймає ще одну посаду. Вкажіть яку.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Консула
- B. Президента
- C. Віцепрезидента
- D. Віцеконсула

Завдання 2. Озеро Світязь

Автори: Рімма Олександрівна Максимова, Ніна Іванівна Мовчан, Лідія Вячеславівна Татарчук, Людмила Вікторівна Торба, Мар'яна Іванівна Фріштак, Софія Ярославівна Цегинька

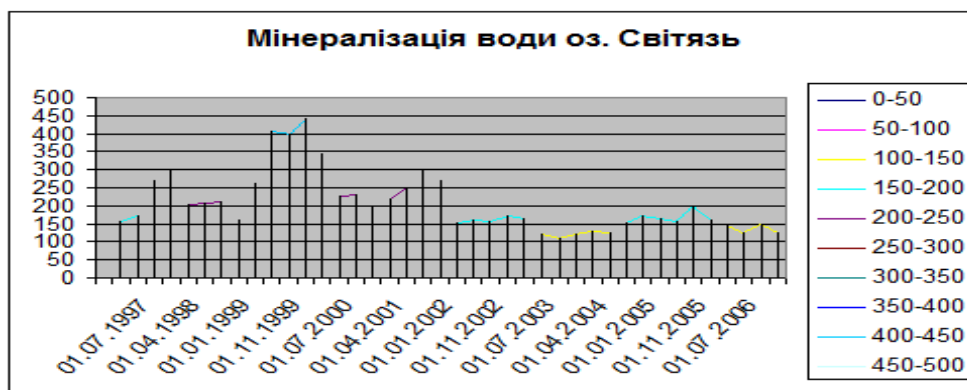
Сценарій для вчителя

Озеро Світязь

Озеро Світязь – карстова водойма на території України. Сьогодні вона вважається найбільшою в країні. Вода озера Світязь та природа цих казкових місць зробили його одним із семи чудес України.

Береги водойми різні між собою. Є піщані пляжі, де розташовано більшість туристичних баз, санаторіїв, кемпінгів і дитячих таборів. Частина берегів озера Світязь впритул оточена лісами. Але більшість вкрита килимом з лікарських трав та інших рослин.

У цілому вода озера Світязь прісна з найменшою мінералізацією серед озер Шацької групи, що є ідеальним для тих, хто хоче навчитися плавати. Це одна з особливостей, яка приваблює туристів. Найвищий рівень мінералізації (див. показники зліва) спостерігається у весняно-літній період. Зміна мінералізації поверхневих і підземних вод носить одночасний характер і синхронізується з кількістю опадів (див. показники справа).

Графік 1

На березі водойми знаходиться невеличке село з однойменною назвою. Тут можна орендувати житло в приватному секторі, якщо вам не до душі туристичні комплекси та бази. В селищі працюють кафе, магазини і мініринок.

Хоча більшість туристів сюди їдуть у пошуках тиші і єднання з природою, все ж індустрія розваг дійшла і до цих місць. Ні, тут немає аквапарків, гідроциклів або галасливих нічних клубів. Але тут ви зможете мати такі види відпочинку:

- покататися на яхті (вітрильній), взяти в оренду човен, катамаран і відвідати острів, яким славиться Світязь;

- спробувати себе в ролі дайвера, взявши напрокат обладнання;
- відкрити для себе водні види спорту: кайтинг та віндсерфінг;
- у навколишніх лісах назбирати грибів і ягід;
- пройтися екологічно чистими стежками, вдихаючи лісові аромати;
- порибалити.

При запиті «де знаходиться озеро Світязь», навігатор направить вас до Шацьку. Далі шлях може привести до однойменного селища або ж в один з готельних комплексів.

Отже, подорожуймо і вивчаймо природні надбання України.

Текст адаптований із джерела: <https://myukraine.org.ua/ozero-svityaz/>

Джерело графіка: <http://www.novaecologia.org/voecos-320-2.html>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Озеро Світязь.

До якої групи озер належить озеро Світязь?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Шацьких
- B. Придунайських
- C. Солотвинських
- D. Груп озер Криму

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: знаходження інформації, а саме перегляд тексту з метою знайти безпосередньо наведену інформацію.

Формат тексту: змішаний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Шацьких
--------	----------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	B. Придунайських C. Солотвинських D. Груп озер Криму
--------	--

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

ЗАВДАННЯ 2. Озеро Світязь

Однокласники запропонували Андрію поїхати з ними на Світязь. Проте хлопець сумнівається. Адже він дуже любить активний відпочинок, а з чуток знає, що на озері Світязь нудно. Чи погоджуєтеся Ви з тим, що Андрій не знайде розваги для себе і йому не варто їхати?

Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2

Процеси читання: осмислення змісту тексту, а саме оцінювання того, наскільки думка автора ефективно відображена і зрозуміла читачу.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповідь повинна містити фрази: “активний відпочинок”, “покататися на яхті (вітрильний)”; “взяти в оренду човен, катамаран і відвідати острів”; “спробувати себе в якості дайвера, взявши напрокат обладнання”; “відкрити для себе водні види спорту: кайтинг та віндсерфінг”; “у навколишніх лісах назбирати грибів і ягід (ожина, чорниця, брусниця, журавлина)”; “пройтися екологічно чистими стежками, вдихаючи лісові аромати; порибалити”. Відповідь має бути аргументована.	Ні, не погоджуюся, адже для активного відпочинку є багато можливостей: покататися на яхті (вітрильний); взяти в оренду човен, катамаран і відвідати острів; спробувати себе в якості дайвера, взявши напрокат обладнання; відкрити для себе водні види спорту: кайтинг та віндсерфінг; у навколишніх лісах назбирати грибів і ягід (ожина, чорниця, брусниця, журавлина); пройтися екологічно чистими стежками, вдихаючи лісові аромати; порибалити. Ні, не погоджуюся, адже індустрія розваг на озері Світязь доволі широка: покататися на яхті (вітрильний); взяти в оренду човен, катамаран і відвідати острів; спробувати себе в якості дайвера, взявши напрокат обладнання, тому Андрій точно зможе вибрати щось до душі.

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Відповідь зараховується частково, якщо немає повного обґрунтування.	Ні, адже можливість для активного відпочинку на озері Світязь є. Андрій зможе відпочити активно, як йому подобається. Біля озера Світязь відпочивати не нудно, адже кожен може знайти розвагу для душі.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Не зараховуються відповіді стверджувального характеру (“так”) і ті, які не мають обґрунтування.	Так, Андрієві не варто вибирати відпочинок біля озера Світязь. Так. Є багато інших озер для активного відпочинку.

Завдання 3. Озеро Світязь.

Укажіть, у яких межах відбувається коливання мінералізації води протягом десяти років (відповідно до графіка 1).

Питання, що вимагає вибору одного варіанта відповіді.

- A. 193-412 мг/дм³
- B. 112-678 мг/дм³
- C. 105-400 мг/дм³
- D. 207-546 мг/дм³

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі інтегрування інформації із змісту тексту та графіка.

Формат тексту: змішаний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	C. 105-400 мг/дм ³
--------	-------------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	A. 193-412 мг/дм ³ B. 112-678 мг/дм ³ D. 207-546 мг/дм ³
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 4. Озеро Світязь.

Обґрунтуйте, чому озеро Світязь належить до одного із семи чудес України?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: осмислення змісту тексту: оцінка його якості, а саме відповідності частини тексту його загальному значенню.

Формат тексту: змішаний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповідь повинна містити фрази: "вода озера", "природа", "казкові краєвиди", "карстова водойма". Відповідь має бути обґрунтована.	Озеро дуже гарне, оригінальне за своїм складом, має казкову природу. Озеро - одне із найбільших і найкращих в Україні.

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Відповідь зараховується частково, якщо немає повного обґрунтування.	Найбільше озеро. Відзначається мінеральним складом води.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Не будуть зараховані відповіді без обґрунтування.	Всі озера України належать до чудес природи. Дуже гарне.

Завдання 5. Озеро Світязь.

Ви надаєте перевагу орендуванню житла у приватному секторі під час відпочинку, тому не відвідаєте озеро Світязь. Там Ви будете змушені проживати в туристичному комплексі. Чи правильним є висновок щодо проживання?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Ні, біля озера Світязь є приватний сектор.
- B. Так, тому що біля озера є лише туристичні бази.
- C. Так, на території можна розташувати кемпінг.
- D. Ні, можна розкласти намет.

Оцінювання завдання 5

Процеси читання: осмислення змісту тексту: застосування низки критеріїв, наведених у тексті, для оцінювання випадків за межами тексту.

Формат тексту: змішаний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Ні, біля озера Світязь є приватний сектор.
--------	---

Відповідь не зараховано

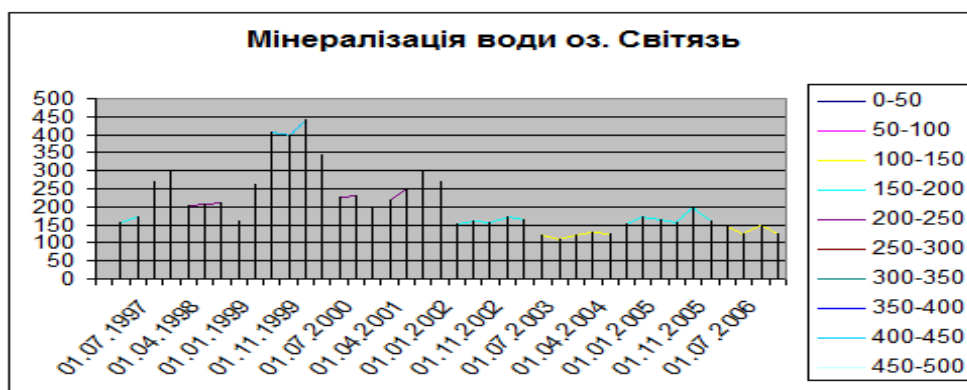
Код 0:	B. Так, тому що біля озера є лише туристичні бази. C. Так, на території можна розташувати кемпінг. D. Ні, можна розкласти намет.
Код 9:	Відповіді немає

Озеро Світязь

Озеро Світязь – карстова водойма на території України. Сьогодні вона вважається найбільшою в країні. Вода озера Світязь та природа цих казкових місць зробили його одним із семи чудес України.

Береги водойми різні між собою. Є піщані пляжі, де розташовано більшість туристичних баз, санаторіїв, кемпінгів і дитячих таборів. Частина берегів озера Світязь впритул оточена лісами. Але більшість вкрита килимом з лікарських трав та інших рослин.

У цілому вода озера Світязь прісна з найменшою мінералізацією серед озер Шацької групи, що є ідеальним для тих, хто хоче навчитися плавати. Це одна з особливостей, яка приваблює туристів. Найвищий рівень мінералізації (див. показники зліва) спостерігається у весняно-літній період. Зміна мінералізації поверхневих і підземних вод носить одночасний характер і синхронізується з кількістю опадів (див. показники справа).

Графік 1

На березі водойми знаходиться невеличке село з однойменною назвою. Тут можна орендувати житло в приватному секторі, якщо вам не до душі туристичні комплекси та бази. В селищі працюють кафе, магазини і мініринок.

Хоча більшість туристів сюди їдуть у пошуках тиші і єднання з природою, все ж індустрія розваг дійшла і до цих місць. Ні, тут немає аквапарків, гідроциклів або галасливих нічних клубів. Але тут ви зможете мати такі види відпочинку:

- покататися на яхті (вітрильній), взяти в оренду човен, катамаран і відвідати острів, яким славиться Світязь;
- спробувати себе в ролі дайвера, взявши напрокат обладнання;
- відкрити для себе водні види спорту: кайтинг та віндсерфінг;
- у навколишніх лісах назбирати грибів і ягід;
- пройтися екологічно чистими стежками, вдихаючи лісові аромати;

- порибалити.

При запиті «де знаходиться озеро Світязь», навігатор направить вас до Шацьку. Далі шлях може привести до однойменного селища або ж в один з готельних комплексів.

Отже, подорожуймо і вивчаймо природні надбання України.

Текст адаптований із джерела: <https://myukraine.org.ua/ozero-svityaz/>

Джерело графіка: <http://www.novaecologia.org/voecos-320-2.html>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Озеро Світязь.

До якої групи озер належить озеро Світязь?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Шацьких
- B. Придунайських
- C. Солотвинських
- D. Груп озер Криму

ЗАВДАННЯ 2. Озеро Світязь.

Однокласники запропонували Андрію поїхати з ними на Світязь. Проте хлопець сумнівається. Адже він дуже любить активний відпочинок, а з чуток знає, що на озері Світязь нудно. Чи погоджуєтеся Ви з тим, що Андрій не знайде розваги для себе і йому не варто їхати?

Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 3. Озеро Світязь.

Укажіть, у яких межах відбувається коливання мінералізації води протягом десяти років (відповідно до графіка 1).

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. 193-412 мг/дм³
- B. 112-678 мг/дм³
- C. 105-400 мг/дм³
- D. 207-546 мг/дм³

ЗАВДАННЯ 4. Озеро Світязь.

Обґрунтуйте, чому озеро Світязь належить до одного із семи чудес України?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 5. Озеро Світязь.

Ви надаєте перевагу орендуванню житла у приватному секторі під час відпочинку, тому не відвідаєте озеро Світязь. Там Ви будете змушені проживати в туристичному комплексі. Чи правильним є висновок щодо проживання?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Ні, біля озера Світязь є приватний сектор.
- B. Так, тому що біля озера є лише туристичні бази.
- C. Так, на території можна розташовувати кемпінг.
- D. Ні, можна розкласти намет.

Завдання 3. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації

Автори: Інна Степанівна Бондарчук, Тетяна Максимівна Мельник, Олена Ярославівна Первак, Марія Іванівна Тріщук, Людмила Аркадіївна Швень.

Сценарій для вчителя

Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації

Європейська інтеграція України – складний, багаторівневий, поступовий процес у різних сферах: політичній, економічній, соціальній, культурній. Серед українських громадян домінує загалом позитивне ставлення до Євросоюзу. За результатами дослідження в грудні 2017 р., на думку респондентів, привабливий образ ЄС складається зі здобутків і переваг.

Тривала ізольованість нашої держави від політичного та культурного життя Європи, вплив радянської спадщини, антиєвропейська інформаційна експансія з боку РФ – причини, що стали на заваді самоідентифікації громадян України як європейців.

Діаграма 1

Українські громадяни, усвідомлюючи відставання своєї держави від ЄС, досить тверезо і критично визначають рівень її «європейськості» за різними параметрами. Зокрема, більшість респондентів вважають Україну європейською державою в географічному (74,8%), історичному (51,5%) та культурному плані (35,7%).

Частка громадян, які тою чи іншою мірою відчувають свою належність до культури та історії європейського співтовариства, у 2017 р. порівняно з 2009 р. зростає з 31,4% до 40,3%, а відсоток респондентів, які не ототожнюють себе з Європою, зменшився з 63,4% до 50,4%. (Діаграма 2)

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1

Завдання 1. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
З якого періоду кількість прихильників євроінтеграції в Україні переважала над її противниками?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Лютий 2002 року
- B. Листопад 2002 року
- C. Березень 2004 року
- D. Листопад 2005 року
- E. Квітень 2014 року

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної ідеї, покладеної в основу діаграми.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: суспільна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. – «Лютий 2002 року»
--------	----------------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 2А. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Як змінилася частка респондентів, які не могли визначитися щодо європейського співтовариства у лютому 2017р. порівняно з лютим 2002 р.?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2А

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної ідеї, покладеної в основу діаграми.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: суспільна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	“Зменшилася на 9,6 %”, “Зменшилася з 26,2 % до 16,6 %”	Кількість респондентів зменшилася з 26,2 % до 16,6 % Кількість респондентів зменшилася на 9,6 %

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	“Не змінилася” “Змінилася” “Збільшилася”	Кількість респондентів, які не могли визначитися, змінилася Кількість респондентів, які не могли визначитися, збільшилася на 9,6 %
Код 9:	Відповіді немає	

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 2Б. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Чи змінився відсоток громадян України, які відчули свою належність до культури та історії європейського співтовариства у 2017 р. порівняно з 2009 р? Обґрунтуйте відповідь.
 Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2Б:

Процеси читання: розуміння, осмислення та аналіз тексту.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: перерваний.

Тип тексту: аргументація.

Ситуація: суспільна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	“Так, зріс на 8,9 %” “Так, зріс з 31,4% до 40,3”	Так, відсоток збільшився у 2017 році на 8,9 %. Так, 40,3 % українців у 2017 році відчули себе належними до культури європейського співтовариства порівняно з 2009 р. Так, зріс на 8,9 % порівняно з 2009 роком.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
--	---	---

Код 0:	Відповіді, що не містять понять “зріс/збільшився на 8.9 %” “зріс з 31.4 % до 40,3 %”	Змінився на 8,9 % порівняно з 2009 роком Зменшився на 8,9 % порівняно з 2009 роком.
Код 9:	Відповіді немає	

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 3. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Коли різниця між прихильниками вступу до ЄС та їхніми опонентами була найменшою?
 Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Вересень 2005 року
- B. Вересень 2009 року
- C. Травень 2010 року
- D. Листопад 2011 року
- E. Квітень 2014 року

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної ідеї, покладеної в основу діаграми.
Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).
Тип тексту: опис.
Ситуація: суспільна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Вересень 2005 року
--------	---------------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 2.

ЗАВДАННЯ 4. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
За яким параметром українці відчують найбільше відставання від «європейськості»?
 Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. історія
- B. культура
- C. географічне розташування
- D. економіка

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної ідеї, покладеної в основу діаграми.
Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).
Тип тексту: розповідь.
Ситуація: суспільна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. економіка
--------	------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Сценарій для учня

Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації

Європейська інтеграція України – складний, багаторівневий, поступовий процес у різних сферах: політичній, економічній, соціальній, культурній. Серед українських громадян домінує загалом позитивне ставлення до Євросоюзу. За результатами дослідження в грудні 2017 р., на думку респондентів, привабливий образ ЄС складається зі здобутків і переваг.

Тривала ізольованість нашої держави від політичного та культурного життя Європи, вплив радянської спадщини, антиєвропейська інформаційна експансія з боку РФ – причини, що стали на заваді самоідентифікації громадян України як європейців.

Діаграма

1

Українські громадяни, усвідомлюючи відставання своєї держави від ЄС, досить тверезо і критично визначають рівень її «європейськості» за різними параметрами. Зокрема, більшість респондентів вважають Україну європейською державою в географічному (74,8%), історичному (51,5%) та культурному плані (35,7%).

Частка громадян, які тою чи іншою мірою відчувають свою належність до культури та історії європейського співтовариства, у 2017 р. порівняно з 2009 р. зросла з 31,4% до 40,3%, а відсоток респондентів, які не ототожнюють себе з Європою, зменшився з 63,4% до 50,4%. (Діаграма 2)

Діаграма 2

Джерело:

<https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

Завдання 1. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
З якого періоду кількість прихильників євроінтеграції в Україні переважала над її противниками?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Лютий 2002 року
- B. Листопад 2002 року
- C. Березень 2004 року
- D. Листопад 2005 року
- E. Квітень 2014 року

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 2А. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Як змінилася частка респондентів, які не могли визначитися щодо європейського співтовариства у лютому 2017р. порівняно з лютим 2002 р.?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 2Б. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Чи змінився відсоток громадян України, які відчували свою належність до культури та історії європейського співтовариства у 2017 р. порівняно з 2009 р? Обґрунтуйте відповідь.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 1.

ЗАВДАННЯ 3. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
Коли різниця між прихильниками вступу до ЄС та їхніми опонентами була найменшою?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Вересень 2005 року
- B. Вересень 2009 року
- C. Травень 2010 року
- D. Листопад 2011 року
- E. Квітень 2014 року

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією діаграми 2.

ЗАВДАННЯ 4. Європейський шлях: особливості і проблеми самоідентифікації.
За яким параметром українці відчують найбільше відставання від «європейськості»?
Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. історія
- B. культура
- C. географічне розташування
- D. економіка

Завдання 4. Мінна безпека - небезпека

Автори: Інна Степанівна Бондарчук, Тетяна Максимівна Мельник, Олена Ярославівна Первак, Марія Іванівна Тріщук, Людмила Аркадіївна Швень.

Сценарій для вчителя

Мінна безпека – небезпека

Україна ввійшла до переліку країн, найбільш забруднених мінами. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила, що у період з 24 лютого 2022 року донині більш як 1,8 мільйона українських дітей та дорослих живуть в оточенні мін.

Розмінування та очищення територій від вибухонебезпечних предметів займає багато часу. Досвід країн із мінною проблематикою вказує на те, що 1 рік бойових дій потребує 10 років їх знешкодження.

Знання правил безпеки допоможе уникнути загрози й урятувати життя. Адже основною причиною нещасних випадків є грубе порушення цих правил: спроби взяти в руки, пересунути або розібрати предмет, биття по ньому, кидання у відкритий вогонь або у воду.

Пес Патрон пропонує берегти себе. "Сьогодні я навчу тебе, як правильно поводитися з небезпечними та підозрілими предметами, які можуть трапитися навіть у знайомих місцях. На жаль, нині Україна - серед найбільш замінованих країн у світі. Часто-густо міни і снаряди неможливо помітити, бо вони зеленого, сірого та коричневого кольорів, добре замасковані у землі, присипані листям або приховані у кущах чи гіллі. Тому запам'ятай три найважливіші правила безпеки: не підходь, не чіпай, 101 набирай!"

Рис.1

ДІЇ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

Ознаки підозрілих предметів:

1. Залишені без нагляду предмети (коробки, валізи, пакети тощо), які не повинні бути в цих місцях.
2. Каністри, пляшки, інші ємності, з яких відчувається запах бензину, газу та інших нафтопродуктів.
3. Коробки, в які вмонтовані лампочки, перемикачі або дроти.
4. Предмети, на яких закріплені радіотелефони, пейджери, годинники та інші аналогічні пристрої.

У випадку виявлення вибухонебезпечного або схожого з ним предмету необхідно:

- при проведенні земляних або інших робіт - призупинити роботу;
- добре запам'ятати місце виявлення предмета;
- встановити попереджувальні знаки або огороження;
- негайно повідомити про небезпечну знахідку в пожежно-рятувальну службу (тел. «101»), поліцію (тел. «102») або органи місцевої влади.

При виявленні вибухонебезпечного предмету забороняється:

- брати до рук, наносити по ньому удари, намагатись розібрати його;
- переносити або перекочувати з місця на місце;
- кидати в вогонь та розводити вогонь над ним;
- збирати та здавати їх в якості металобрухту;
- наступати та наїжджати на них;
- закопувати їх в землю та кидати у водойми.

**Пам'ятайте!
ТОРКАТИСЯ
ПІДОЗРІЛОГО
ПРЕДМЕТУ
НЕБЕЗПЕЧНО!**

Адаптоване джерело: <https://www.unicef.org/ukraine/note/patron-dictation-text>

Джерело інфографіки: <http://vyshnivetska-gromada.gov.ua/archives/30042>

Відповідаючи на питання, скористайтесь інформацією на попередній сторінці.

Завдання 1. Мінна безпека – небезпека.

Які дії необхідно здійснити у разі виявлення небезпечного підозрілого предмета?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Обережно перенести предмет у безпечне місце та зателефонувати в служби 101,102.
- B. Спробувати відсунути предмет довгою дерев'яною палицею та покликати дорослих або телефонувати в служби 101,102.
- C. Уважно роздивитися предмет і, якщо він дійсно небезпечний, телефонувати в служби 101,102.
- D. Не підходити близько до предмета, по можливості обгородити його, *телефонувати* в служби 101,102.

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: знаходження інформації, а саме перегляд тексту з метою знайти безпосередньо наведену інформацію.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. Не підходити близько до предмета, по можливості обгородити його, телефонувати в служби 101,102.
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
--------	----------------

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

ЗАВДАННЯ 2. Мінна безпека – небезпека

Скільки років, на думку авторів статті, потрібно Україні сьогодні, щоб очистити всю її територію від вибухонебезпечних предметів?

Відповідь обґрунтуйте, опираючись на текст.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2

Процеси читання: осмислення форми тексту.

Формат тексту: цілісний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповіді, які міститимуть слова “більше 13 років, 1 рік бойових дій потребує 10 років розмінування”.	Автор вказує, що на розмінування території, де бойові дії тривали впродовж року, необхідно 10 років. Отож, щоб розмінувати всю територію України станом на червень 2023 року необхідно більше 13 років.

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Відповіді, які міститимуть слова “1 рік бойових дій потребує 10 років розмінування”; “10 років”	1 рік бойових дій потребує 10 років розмінування.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Будь-які відповіді, які не містять даних “біля 13 років”, “1 рік бойових дій потребує 10 років розмінування”.	90 років, АТО з 2014 року Для розмінування Україні потрібно багато років.

Завдання 3. Мінна безпека – небезпека.

Порівняй правила безпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів від пса Патрона та зображенні на рис.1. Про яке правило пес не згадує?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Не бери до рук підозрілий предмет.
- B. Встанови попереджувальні знаки або огороження.
- C. Не підходь до предмета та зупини всі роботи біля нього.
- D. Повідом про підозрілий предмет до служб 101 (102).

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі інтегрування інформації з декількох окремих частин тексту.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ресурс тексту: одиничний.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь В. Встанови попереджувальні знаки або огороження.
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 4. Мінна безпека – небезпека.
Які ознаки підозрілих вибухонебезпечних предметів?
Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: осмислення змісту тексту; оцінка його якості, а саме відповідності частини тексту його загальному значенню та меті.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Залишені без нагляду будь-які предмети, гаджети, ємкості.	До вибухонебезпечних предметів можуть належати будь-які залишені без нагляду предмети, різноманітні гаджети, ємкості із запахом нафтопродуктів.

Або

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Будь-які предмети.	Вибухонебезпечним може виявитися будь-який чужий предмет.

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Це предмети зеленого, сірого та коричневого кольорів	Найчастіше міни бувають зеленого, сірого та коричневого кольорів, гарно замасковані в землі або прикриті листям.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	“міни, гранати, снаряди”	Вибухонебезпечними можуть бути лише предмети, схожі на міни, гранати, снаряди

Або

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:		
Код 9:	Відповіді немає	

Завдання 5. Мінна безпека – небезпека.

Укажіть основну причину нещасних випадків при поводженні з вибухонебезпечними предметами.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Кидання підозрілого предмета у вогонь.
- B. Незнання правил безпеки.
- C. Спроба перенести підозрілий предмет у безпечне місце.
- D. Порушення правил поведінки.

Оцінювання завдання 5

Процеси читання: осмислення змісту тексту: застосування низки критеріїв, наведених у тексті, для оцінювання випадків за межами тексту.

Формат тексту: цілісний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь B. Незнання правил безпеки.
--------	---------------------------------------

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Мінна безпека – небезпека

Україна ввійшла до переліку країн, найбільш забруднених мінами. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила, що у період з 24 лютого 2022 року донині більш як 1,8 мільйона українських дітей та дорослих живуть в оточенні мін.

Розмінування та очищення територій від вибухонебезпечних предметів займає багато часу. Досвід країн із мінною проблематикою вказує на те, що 1 рік бойових дій потребує 10 років їх знешкодження.

Знання правил безпеки допоможе уникнути загрози й урятувати життя. Адже основною причиною нещасних випадків є грубе порушення цих правил: спроби взяти в руки, пересунути або розібрати предмет, биття по ньому, кидання у відкритий вогонь або у води.

Пес Патрон пропонує берегти себе. "Сьогодні я навчу тебе, як правильно поводитися з небезпечними та підозрілими предметами, які можуть трапитися навіть у знайомих місцях. На жаль, нині Україна - серед найбільш замінованих країн у світі. Часто-густо міни і снаряди неможливо помітити, бо вони зеленого, сірого та коричневого кольорів, добре замасковані у землі, присипані листям або приховані у кущах чи гіллі. Тому запам'ятай три найважливіші правила безпеки: не підходь, не чіпай, 101 набирай!"

Рис.1

ДІЇ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

Ознаки підозрілих предметів:

1. Залишені без нагляду предмети (коробки, валізи, пакети тощо), які не повинні бути в цих місцях.
2. Каністри, пляшки, інші ємності, з яких відчувається запах бензину, газу та інших нафтопродуктів.
3. Коробки, в які вмонтовані лампочки, перемикачі або дроти.
4. Предмети, на яких закріплені радіотелефони, пейджери, годинники та інші аналогічні пристрої.

У випадку виявлення вибухонебезпечного або схожого з ним предмету необхідно:

- при проведенні земляних або інших робіт - призупинити роботу;
- добре запам'ятати місце виявлення предмета;
- встановити попереджувальні знаки або огороження;
- негайно повідомити про небезпечну знахідку в пожежно-рятувальну службу (тел. «101»), поліцію (тел. «102») або органи місцевої влади.

При виявленні вибухонебезпечного предмету забороняється:

- брати до рук, наносити по ньому удари, намагатись розібрати його;
- переносити або перекочувати з місця на місце;
- кидати в вогонь та розводити вогонь над ним;
- збирати та здавати їх в якості металобрухту;
- наступати та наїжджати на них;
- закопувати їх в землю та кидати у водойми.

**Пам'ятайте!
ТОРКАТИСЯ
ПІДОЗРІЛОГО
ПРЕДМЕТУ
НЕБЕЗПЕЧНО!**

Адаптоване джерело: <https://www.unicef.org/ukraine/note/patron-dictation-text>

Джерело інфографіки: <http://vyshnivetska-gromada.gov.ua/archives/30042>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією вище

Завдання 1. Мінна безпека – небезпека.

Які дії необхідно здійснити у разі виявлення небезпечного підозрілого предмета?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Обережно перенести предмет у безпечне місце та зателефонувати в служби 101,102.
- B. Спробувати відсунути предмет довгою дерев'яною палицею та покликати дорослих або телефонувати в служби 101,102.
- C. Уважно роздивитися предмет і, якщо він дійсно небезпечний, телефонувати в служби 101,102.
- D. Не підходити близько до предмета, по можливості обгородити його, *телефонувати* в служби 101,102.

ЗАВДАННЯ 2. Мінна безпека – небезпека.

Скільки років, на думку авторів статті, потрібно Україні сьогодні, щоб очистити всю її територію від вибухонебезпечних предметів? Відповідь обґрунтуйте, опираючись на текст.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 3. Мінна безпека – небезпека.

Порівняй правила безпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів від пса Патрона та зображенні на рис.1. Про яке правило пес не згадує?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Не бери до рук підозрілий предмет.
- B. Встанови попереджувальні знаки або огороження.
- C. Не підходь до предмета та зупини всі роботи біля нього.
- D. Повідом про підозрілий предмет до служб 101(102).

ЗАВДАННЯ 4. Мінна безпека – небезпека.

Які ознаки підозрілих вибухонебезпечних предметів?

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 5. Мінна безпека – небезпека.

Укажіть основну причину нещасних випадків при поводженні з вибухонебезпечними предметами.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Кидання підозрілого предмета у вогонь.
- B. Незнання правил безпеки.
- C. Спроба перенести підозрілий предмет у безпечне місце.
- D. Порушення правил поведінки.

Завдання 5. Сортування сміття

Автори: Олеся Олександрівна Герасимчук, Людмила Петрівна Гунько, Наталія Петрівна Задорожня, Наталія Іванівна Прокопенко, Юлія Володимирівна Скочинська.

Сценарій для вчителя

Сортування сміття

Україна ввійшла до переліку країн, найбільш забруднених мінами. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила, що у період з 24 лютого 2022 року донині більш як 1,8 мільйона українських дітей та дорослих живуть в оточенні мін.

Ні в кого не викликає сумніву той факт, що правильний збір та розподілення сміття є важливим питанням не лише для екології, але й для економіки країн ЄС та України. Перероблення та повторне використання сировини економить колосальні ресурси та сприяє зменшенню кількості небезпечних токсичних відходів на звалищах.

Про сортування та скорочення відходів і як це правильно робити – в інфографіці:

9 порад у сортуванні сміття

Відмовляйся без жалю!

Завжди відмовляйтесь від будь-яких непотрібних матеріалів, особливо від упаковки. Зменшення обсягу сміття - найкращий спосіб зменшити кількість твердих побутових відходів на звалищі

Мити чи не мити?

Очищуйте упаковки від залишків їжі, це допоможе людям, які працюють на сміттєпереробному заводі

Компостуйте майже все вологе або м'яке

Цей тип відходів складає половину обсягу всіх твердих відходів, заповнює звалища та виробляє газ метан, який у 20 разів більше забруднює, ніж вуглекислий газ

Чи мнете ви папір, кидаючи його в сміттєвий бак? СТОП!

Уникайте складання або зім'яття паперу, перш ніж викидати його. Причину легко зрозуміти: чим більше цілий папір, тим більше грошей він коштує, оскільки (целюлозні) волокна міцніші, збільшуючи кількість разів, що його можна переробити

Папір, що не має цінності

Жиро захищений та пластифікований папір, квитанції в банкоматах та супермаркетах (відмовляйтесь від таких), папір з клейким клеєм (відокремте клей від паперу), брудний туалетний та копіювальний папір, використані паперові серветки та рушники - не можуть бути перероблені, але їх можна компостувати.

Дороге скло

Щоб уникнути витрат на переробку скла, ми повинні боротися за збільшення використання багаторазових контейнерів. Повторно використовуйте скло по максимуму. По можливості уникайте пляшок з довгим горлом: вони не підлягають поверненню, а процес переробки все ще складний і дорогий

Не відривайте петельки з жерстяних банок

Не знімайте вкладки з коли або пивної банки. Вони можуть загубитися серед сміття і не бути переробленими

Упаковка для закусок

Такі вироби часто мають в упаковці тип пластику, який покритий тонким шаром алюмінію. Його можна переробити, але процес дорогий, і лише деякі компанії здатні за нього заплатити

Вичавіть зубну пасту

Туба виготовлена з поліетилену низької щільності, який є різновидом пластику. Тому намагайтесь вичавити з неї якомога більше зубної пасту і помістіть її в смітник разом з іншими пластиковими предметами

Попередження! Увага!

Небезпечні відходи не можна викидати у звичайний потік відходів. Як і споживачі, які їх купують, компанії, що виробляють токсичні товари, повинні нести відповідальність за їх утилізацію. Таким чином, вони повинні забезпечити місця збору, де матеріали можна безпечно забрати та переробити.

Деякі приклади:

Пляшки та пакети з ліками

Батареї, лампи та чорнильні картриджи

Токсичні капсули від кави

ASSOCIATION 4U

Думайте інакше!

За матеріалами сайтів <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/9-porad-u-sortuvanni-smittya>; <https://bodnarivkaeko.lviv.ua/index.php/yak-pravylnu-vidsortuvaty-smittia>

Відповідаючи на питання, скористайтесь інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Сортування сміття.

Правильний збір та розподілення сміття є важливим для...

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. екології та економіки країн ЄС та України
- B. екології та економіки тільки для країн ЄС
- C. збагачення
- D. підтримання чистоти
- E. збагачення та підтримання чистоти

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з тексту й інфографіки

Ресурс тексту: одиничний

Формат тексту:

змішаний

Тип тексту: виклад-роз'яснення

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Для екології та економіки країн ЄС та України
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 2А. Сортування сміття.

Чи можна всі відходи викидати в один потік? Обґрунтуйте відповідь.

Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Оцінювання завдання 2А

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з тексту й інфографіки

Ресурс тексту: одиничний

Формат тексту: змішаний

Тип тексту: інструкція

Ситуація: суспільна

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	пояснити, що небезпечні відходи не можна викидати у звичайний потік сміття	<ul style="list-style-type: none"> ні, не можна, бо існують небезпечні відходи, які потрібно утилізувати окремо ні, токсичні відходи треба утилізувати окремо не можна: пляшки, пачки з ліками, батареї, лампи, чорнильні картриджі, капсули від кави та ін. треба викидати окремо

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	немає обґрунтування або ствердна відповідь	<ul style="list-style-type: none"> ні ні, усе сміття викидаємо разом так не знаю
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 2Б. Сортування сміття.

Чому компанії, що виробляють токсичні продукти, та споживачі, які їх купують, повинні забезпечувати спеціальні місця збору?

Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Оцінювання завдання 2Б

Процеси читання: осмислення форми тексту:
визначення підстави для рішення автора щодо правильного сортування
токсичних відходів

Ресурс тексту: одиничний

Відповідь зараховано повністю

Формат тексту:

змішаний

Тип тексту: інструкція

Ситуація: суспільна

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	Говориться про відповідальність компаній, що виробляють токсичні продукти, та споживачів, які їх купують	<ul style="list-style-type: none">це сміття токсичне, небезпечнеповинні бути утилізованівони виділяють кислоти та інші хімічні елементи, тому мають бути утилізовані

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Продемонстроване неправильне розуміння змісту статті або наведено недоречну або неточну відповідь	<ul style="list-style-type: none">бо це вигідно компаніямбо вони заробляють на цьомутак зручно й не затратно
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 3. Сортування сміття.

Яка мета пункту інфографіки "Папір, що не має цінності"?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. усі види паперу можуть бути перероблені та компостовані
- B. деякі види паперу взагалі не можуть бути перероблені
- C. деякі види паперу можна лише компостувати
- D. папір взагалі не може бути перероблений та компостований

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме
інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної
ідеї, покладеної в основу певного пункту інфографіки.

Ресурс тексту: одиничний

Формат тексту:

змішаний

Тип тексту: виклад-
роз'яснення

Ситуація: суспільна

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь С. Деякі види паперу можна лише компостувати
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
--------	----------------

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

ЗАВДАННЯ 4. Сортування сміття.

Який вид сортування сміття по максимуму економить колосальні ресурси в Україні та країнах ЄС?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. відривання петельок від жестианих банок
- B. миття упаковок від залишків їжі
- C. сортування упаковок для закусок
- D. сортування скла й повторне використання деяких видів

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з двох непов'язаних джерел: текстової частини та інфографіки
Ресурс тексту: одиничний

Формат тексту: змішаний
Тип тексту: розповідь та виклад-роз'яснення
Ситуація: суспільна

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. Сортування скла й повторне використання деяких видів
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Сценарій для учня

Сортування сміття

Ні в кого не викликає сумніву той факт, що правильний збір та розподілення сміття є важливим питанням не лише для екології, але й для економіки країн ЄС та України. Перероблення та повторне використання сировини економить колосальні ресурси та сприяє зменшенню кількості небезпечних токсичних відходів на звалищах.

Про сортування та скорочення відходів і як це правильно робити – в інфографіці:

9 порад у сортуванні сміття

Відмовляйся без жалю!

Завжди відмовляйтесь від будь-яких непотрібних матеріалів, особливо від упаковок. Зменшення обсягу сміття – найкращий спосіб зменшити кількість твердих побутових відходів на звалищі

Мити чи не мити?

Очищуйте упаковки від залишків їжі, це допоможе людям, які працюють на сміттєпереробному заводі

Компостуйте майже все вологе або м'яке

Цей тип відходів складає половину обсягу всіх твердих відходів, заповнює звалища та виробляє газ метан, який у 20 разів більше забруднює, ніж вуглекислий газ

Чи мнете ви папір, кидаючи його в сміттєвий бак? СТОП!

Уникайте складання або зім'яття паперу, перш ніж викидати його. Причину легко зрозуміти: чим більше цілий папір, тим більше грошей він коштує, оскільки (целюлозні) волокна міцніші, збільшуючи кількість разів, що його можна переробити

Папір, що не має цінності

Жиро захищений та пластифікований папір, квитанції в банкоматах та супермаркетах (відмовляйтесь від таких), папір з клейким клеєм (відокремте клей від паперу), брудний туалетний та копіювальний папір, використані паперові серветки та рушники – не можуть бути перероблені, але їх можна компостувати.

Дороге скло

Щоб уникнути витрат на переробку скла, ми повинні боротися за збільшення використання багаторазових контейнерів. Повторно використовуйте скло по максимуму. По можливості уникайте пляшок з довгим горлом: вони не підлягають поверненню, а процес переробки все ще складний і дорогий

Не відривайте петельки з жерстяних банок

Не знімайте вкладки з коли або пивної банки. Вони можуть загубитися серед сміття і не бути переробленими

Упаковка для закусок

Такі вироби часто мають в упаковці тип пластику, який покритий тонким шаром алюмінію. Його можна переробити, але процес дорогий, і лише деякі компанії здатні за нього заплатити

Вичавіть зубну пасту

Туба виготовлена з поліетилену низької щільності, який є різновидом пластику. Тому намагайтесь вичавити з неї якомога більше зубної пасту і помістіть її в смітник разом з іншими пластиковими предметами

Попередження! Увага!

Небезпечні відходи не можна викидати у звичайний потік відходів. Як і споживачі, які їх купують, компанії, що виробляють токсичні товари, повинні нести відповідальність за їх утилізацію. Таким чином, вони повинні забезпечити місця збору, де матеріали можна безпечно забрати та переробити.

Деякі приклади:

- Гляшки та пакчі з ліками
- Батареї, лампи та чорнильні картриджі
- Токсичні капсули від кави

ASSOCIATION 4U

Думайте інакше!

За матеріалами сайтів <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/9-porad-u-sortuvanni-smittya>; <https://bodnarivkaeko.lviv.ua/index.php/yak-pravylnno-vidsortuvaty-smittia>

Відповідаючи на питання, скористайтесь інформацією вище

Завдання 1. Сортування сміття.

Правильний збір та розподілення сміття є важливим для...

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. екології та економіки країн ЄС та України
- B. екології та економіки тільки для країн ЄС
- C. збагачення
- D. підтримання чистоти
- E. збагачення та підтримання чистоти

ЗАВДАННЯ 2А. Сортування сміття.

Чи можна всі відходи викидати в один потік? Обґрунтуйте відповідь.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

ЗАВДАННЯ 2Б. Сортування сміття.

Чому компанії, що виробляють токсичні продукти, та споживачі, які їх купують, повинні забезпечувати спеціальні місця збору? (за інфографікою).

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

ЗАВДАННЯ 3. Сортування сміття.

Яка мета пункту інфографіки "Папір, що не має цінності"?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. усі види паперу можуть бути перероблені та компостовані
- B. деякі види паперу взагалі не можуть бути перероблені
- C. деякі види паперу краще компостувати
- D. папір взагалі не може бути перероблений та компостований

ЗАВДАННЯ 4. Сортування сміття.

Який вид сортування сміття по максимуму економить колосальні ресурси в Україні та країнах ЄС? (за інфографікою)

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. відривання петельок від жестианих банок
- B. миття упаковок від залишків їжі
- C. сортування упаковок для закусок
- D. сортування скла й повторне використання деяких видів

Завдання 6. Життєва історія про людську доброту

Автори: Олеся Олександрівна Герасимчук, Людмила Петрівна Гунько, Наталія Петрівна Задорожня, Наталія Іванівна Прокопенко, Юлія Володимирівна Скочинська.

Сценарій для вчителя

Життєва історія про людську доброту

Учителька вирішила мотивувати своїх учнів до хорошого навчання і в якості подарунка вручити найкращому учневі нове взуття.

У школі вчилися діти із дуже бідних сімей, і практично всі були погано вдягнуті й взуті.

Дітям сподобалась ця ідея. Усі почали писати твір в очікуванні отримати приз.

Протягом пів години всі учні написали роботи й почали їх здавати. Прочитавши всі твори, вчителька була збентежена, хто заслуговує на подарунок?

Усі роботи учнів були достойні найвищої оцінки. Вона запропонувала потягнути жереб кожному учневі і попросила, щоб кожен написав своє ім'я на листочку.

Кожна дитина виконала вимогу вчительки й кинула листочок в коробку. Змішавши всі листочки, учителька витягнула один і назвала ім'я "переможця" - Вафаа Абделькарім!!

Усі діти зааплодували в долоні, а дівчинка заплакала. Її почали щиро вітати.

Дійсно, Вафаа була достойна цього подарунка. Вона ледве виходжувала в старих порваних кросівках. Але це не заважало їй бути однією з найуспішніших учениць школи.

Коли вчителька повернулась додому, вона розповіла своєму чоловікові цю історію... і заплакала.... Він здивувався, не розумів, чому дружину так сильно збентежила ця історія і чого вона плаче. Відповідь дружини вразила чоловіка й змусила заплакати і його!

Правда в тому, що коли вона подивилася на інші листочки в коробці з іменами, абсолютно на всіх було написано ім'я "Вафаа Абделькарім"! Діти розуміли, що всім їм було необхідне взуття, але стан кросівок дівчинки був критичним. І незважаючи на свою потребу, кожен із них вирішив віддати цей подарунок на користь однокласниці.

Чи здатні ви на таке?

Джерело: адаптовано за

https://www.istoriyi.com/6946/?fbclid=IwAR3gO_C_jLb8jtWgHF8nW21FGQGVzKVMBCiDgkQgYEe5hM3qMf7omg5Gnl

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Життєва історія про людську доброту

Чому вчителька запропонувала учням написати твір?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

А. мотивувати до навчання й отримати приз

- B. мотивувати до навчання й отримати гарні оцінки
- C. перевірити грамотність і логіку викладу думок
- D. дати можливість висловити думки з певної теми

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: знаходження інформації, а саме перегляд тексту з метою знайти безпосередньо наведену інформацію.

Формат тексту: цілісний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.
Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Мотивувати до навчання й отримати приз
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Завдання 2. Життєва історія про людську доброту.
Як ви гадаєте, з якою метою автор описує таку життєву ситуацію?
Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Оцінювання завдання 2

Процеси читання: осмислення форми тексту, а саме оцінювання того, наскільки стиль і деталі оформлення тексту пов'язані із цілями автора та його думкою, а також наскільки ефективно вони їх відображають.

Формат тексту: цілісний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.
Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	вказує, що добро безкорисне і його легко зробити, що колективно можна розв'язувати будь-яку проблему	<ul style="list-style-type: none"> • щоб показати людську доброту • як колективно можна розв'язати проблему • навчити нас думати не тільки про себе, а й про інших • людська доброта не має меж

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	вказує на проблему, але не конкретизує її	<ul style="list-style-type: none"> • щоб ми зробили певні висновки • щоб навчити нас чогось

		• щоб ми задумалися
--	--	---------------------

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	дитина не розуміє суті описаної ситуації	<ul style="list-style-type: none"> • таких дітей треба відразу помічати в класі, їм співчувати. • показати, яка вчителька добра • показати, що є бідні діти

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

Завдання 3. Життєва історія про людську доброту.
Поясніть, чому заплакав чоловік? Що його вразило?
 Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. діти одностайно обрали того, хто найбільше потребував
- B. його дружина не могла вирішити, кому дати кросівки
- C. його вразили сльози дружини
- D. кросівки дісталися учениці Вафаа Абделькарім

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі інтегрування інформації з декількох окремих частин тексту.

Формат тексту: цілісний.

Ресурс тексту: одиничний.

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Діти одностайно обрали того, хто найбільше потребував
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Завдання 4. Життєва історія про людську доброту.
Як ви гадаєте, чи кожна дитина щиро написала ім'я переможниці у листочку? Обґрунтуйте.
 Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: осмислення змісту тексту: оцінка його якості, а саме відповідності частини тексту його загальному значенню та меті.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ресурс тексту: одиничний.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Ствердна і обґрунтована відповідь	<ul style="list-style-type: none">• так, бо відповіді дітей збіглися• усі діти знали життєву ситуацію дівчинки й співчували їй• так, адже діти не домовлялися між собою

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Ствердна, необґрунтована відповідь	<ul style="list-style-type: none">• так

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Заперечна відповідь	<ul style="list-style-type: none">• ні, діти були нещирі• вони заздалегідь домовилися між собою
Код 9:	Відповіді немає	

Завдання 5. Життєва історія про людську доброту.

Які етичні проблеми порушуються у тексті?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. поблажливість, сміливість, наполегливість
- B. доброта, відповідальність, людяність
- C. благородство, чесність, доброта
- D. доброта, співчуття, людяність

Оцінювання завдання 5

Процеси читання: осмислення змісту тексту: застосування низки критеріїв, наведених у тексті, для оцінювання випадків за межами тексту.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. Доброта, співчуття, людяність
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Сценарій для учня

Життєва історія про людську доброту

Учителька вирішила мотивувати своїх учнів до хорошого навчання і в якості подарунка вручити найкращому учневі нове взуття.

У школі вчилися діти із дуже бідних сімей, і практично всі були погано вдягнуті й взуті.

Дітям сподобалась ця ідея. Усі почали писати твір в очікуванні отримати приз.

Протягом пів години всі учні написали роботи й почали їх здавати. Прочитавши всі твори, вчителька була збентежена, хто заслуговує на подарунок?

Усі роботи учнів були достойні найвищої оцінки. Вона запропонувала потягнути жереб кожному учневі і попросила, щоб кожен написав своє ім'я на листочку.

Кожна дитина виконала вимогу вчительки й кинула листочок в коробку. Змішавши всі листочки, учителька витягнула один і назвала ім'я "переможця" - Вафаа Абделькарім!!

Усі діти зааплодували в долоні, а дівчинка заплакала. Її почали щиро вітати.

Дійсно, Вафаа була достойна цього подарунка. Вона ледве виходжувала в старих порваних кросівках. Але це не заважало їй бути однією з найуспішніших учениць школи.

Коли вчителька повернулась додому, вона розповіла своєму чоловікові цю історію... і заплакала.... Він здивувався, не розумів, чому дружину так сильно збентежила ця історія і чого вона плаче. Відповідь дружини вразила чоловіка й змусила заплакати і його!

Правда в тому, що коли вона подивилася на інші листочки в коробці з іменами, абсолютно на всіх було написано ім'я "Вафаа Абделькарім"! Діти розуміли, що всім їм було необхідне взуття, але стан кросівок дівчинки був критичним. І незважаючи на свою потребу, кожен із них вирішив віддати цей подарунок на користь однокласниці.

Чи здатні ви на таке?

Джерело: адаптовано за

https://www.istoriyi.com/6946/?fbclid=IwAR3gO_C_jLb8jtWgHF8nW21FGQGVzKVMBCiDgkQgYEe5hM3qMf7omg5Gnl

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією вище

Завдання 1. Життєва історія про людську доброту.
Чому вчителька запропонувала учням написати твір?
Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. мотивувати до навчання й отримати приз
- B. мотивувати до навчання й отримати гарні оцінки
- C. перевірити грамотність і логіку викладу думок
- D. дати можливість висловити думки з певної теми

Завдання 2. Життєва історія про людську доброту.

Як ви гадаєте, з якою метою автор описує таку життєву ситуацію?

Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Завдання 3. Життєва історія про людську доброту.

Поясніть, чому заплакав чоловік? Що його вразило?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. діти одноставно обрали того, хто найбільше потребував
- B. його дружина не могла вирішити, кому дати кросівки
- C. його вразили сльози дружини
- D. кросівки дісталися учениці Вафаа Абделькарім

Завдання 4. Життєва історія про людську доброту.

Як ви гадаєте, чи кожна дитина щиро написала ім'я переможниці у листочку? Обґрунтуйте.

Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

Завдання 5. Життєва історія про людську доброту.

Які етичні проблеми порушуються у тексті?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. поблажливість, сміливість, наполегливість.
- B. доброта, відповідальність, людяність
- C. благородство, чесність, доброта
- D. доброта, співчуття, людяність

Завдання 7. Міжнародна ініціатива – Всесвітній день шкільного молока

Автори: Ірина Василівна Бобриш, Ілона Юріївна Дерусова, Оксана Миколаївна Захарчук, Ярослава Іванівна Соловій, Людмила Миколаївна Стьожка, Іванна Володимирівна Ярмутьська.

Сценарій для вчителя

Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока

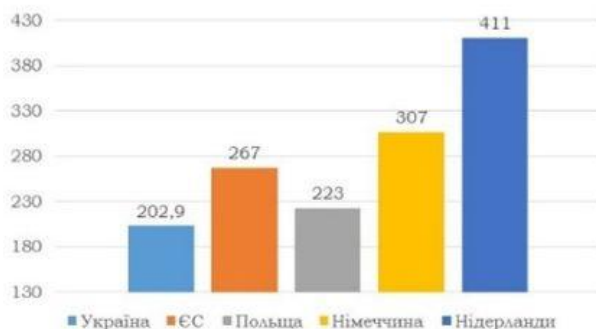

У 2000 році Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй визнала важливий внесок споживання молока в покращення здоров'я дітей, проголосивши Всесвітній день шкільного молока. Запроваджена з 1 серпня 2017 року, шкільна програма ЄС із фруктів, овочів та молока підтримує розподіл продуктів, освітні та інформаційні заходи, починаючи з дитячих садків і закінчуючи середньою школою, по всьому ЄС. Адже нездорове харчування разом із низькою фізичною активністю призводить до ожиріння. Саме тому ЄС вживає заходів для заохочення дітей дотримуватися здорового харчування та способу життя.

Країни ЄС затверджують перелік продуктів, які допоможуть досягти мети схеми - допомогти дітям дотримуватися здорового харчування. Пріоритет надається свіжим фруктам та овочам, а також питному молоку. З метою підтримки різноманітного харчування та задоволення особливих потреб у харчуванні країни ЄС можуть також надавати перероблені фрукти та овочі, такі як соки та супи, а також певні молочні продукти, такі як йогурти та сири, які є доступними. В основі вибору продуктів лежать сезонність, різноманітність, доступність, а також аспекти охорони здоров'я та навколишнього середовища.

В Україні вперше Всесвітній день шкільного молока відзначили у 2000 році та відтоді він став щорічною традицією, а програма «Шкільне молоко» була впроваджена у 2009 році. Споживання молока та молочних продуктів на одну особу за рік в Україні у 2020 р. склало 201.9 кг, відповідно до Цілей сталого розвитку в Україні щодо забезпечення доступності збалансованого харчування на рівні науково-обґрунтованих норм для всіх верств населення цільовий орієнтир становить 380 кг. Однак молочні продукти можна вживати не усім людям. Інколи у людей є лактозна непереносимість – стан, коли організм не може перетравлювати лактозу, вид природного цукру, що міститься в молоці та молочних продуктах.

Споживання молочних продуктів в молочному еквіваленті у 2019 році, кг/особа/рік

Джерело: АВМ за даними ДССУ, CLAL, USDA, Statista

- Фізіологічно рекомендована МОЗ норма споживання молочних продуктів у молочному еквіваленті - **380 кг/рік**,
- Впродовж останніх 5 років - стрімке зниження споживання молочних продуктів: не більше **55% від фізіологічної норми**,
- Наслідки **катастрофічно** низького споживання молочних продуктів – зростання **хронічних захворювань**, найперше опорно-рухової та серцево-судинної систем, пов'язаних із **дефіцитом кальцію, вітаміну Д та білку**:
- **90% випускників шкіл мають хронічні дефіцитні стани!**
- **Споживання** молочних продуктів **напряму залежить від купівельної спроможності українців.**

Адаптовано з джерела: [знаймо: Платформа про здорове шкільне харчування - Всесвітній день шкільного молока: міжнародна ініціатива, що стає все більш актуальною для України](#)

Малюнок Лариси Нікітюк взято <https://rozmalovkin.com.ua/rozmalovka-moloko/>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці

Завдання 1. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Укажіть країну, в якій зафіксовано найменший рівень хронічних захворювань опорно-рухової та серцево-судинної систем, пов'язаних із дефіцитом кальцію, білка та вітаміну Д.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Україна
- B. Польща
- C. Німеччина
- D. Нідерланди
- E. Мальта

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з тексту й графіка.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:

Відповідь не зараховано

Код 0:

Код 9:	Відповіді немає
--------	-----------------

ЗАВДАННЯ 2А. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.
Укажіть, які чинники лежать в основі вибору продуктів здорового харчування?
 Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2А

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з тексту.
Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).
Тип тексту: розповідь.
Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	Критерії відбору мають бути близькими до критеріїв, офіційно визнаних ЄС.	Сезонність, різноманітність, доступність, органічність, натуральність.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Інші відповіді	Продукт має містити достатню кількість калорій. Вартість продукту має бути у рамок кошторису сім'ї чи особи. Продукт має подобатися споживачу на смак. Власні вподобання. Зручність споживання. Доступна вартість. Гігієна. Калорійність.
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 2Б. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.
Скільки молочних продуктів споживає людина впродовж року протягом останніх п'яти років у країнах ЄС?
 Питання, що вимагає короткої відповіді.

Оцінювання завдання 2Б

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з тексту й графіка.

Формат тексту: змішаний (поєднання

Ресурс тексту: одиничний.

цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Пояснення, які головні моменти мають бути враховані	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 1:	Споживання молочних продуктів людиною у межах 190-210 кг	Близько 190 кг Орієнтовно 200 кг 209 кг

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Інші відповіді, які не входять у діапазон 190-210 кг	150 кг 250 кг Не більше 55% від фізіологічної норми
Код 9:	Відповіді немає	

ЗАВДАННЯ 3. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Чи всім людям корисно вживати молочні продукти?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Так, особливо рослинного походження.
- B. Ні, бо це продукт дитячого харчування, який не засвоюється в організмі дорослих.
- C. Ні, оскільки є люди, які не переносять лактозу.
- D. Так, але дотримуючись рекомендацій лікаря.

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме інтегрування смислів і формулювання умовиводу: визначення головної ідеї, покладеної в основу тексту

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь C. Ні, оскільки є люди, які не переносять лактозу
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

ЗАВДАННЯ 4. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

З яких причин ЄС вживає заходів для заохочення дітей до здорового харчування та способу життя?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Зростає рівень захворюваності серед дітей у світі.
- B. Для поліпшення економіки країн ЄС.
- C. Зменшується споживання молочних продуктів, що призводить до занепаду сільськогосподарських підприємств ЄС.
- D. Малорухливий спосіб життя призводить до ожиріння.

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі поєднання інформації з двох непов'язаних джерел: тексту і графіка.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: змішаний (поєднання цілісного й перерваного форматів).

Тип тексту: розповідь.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь А. Зростає рівень захворюваності серед дітей у світі.
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока

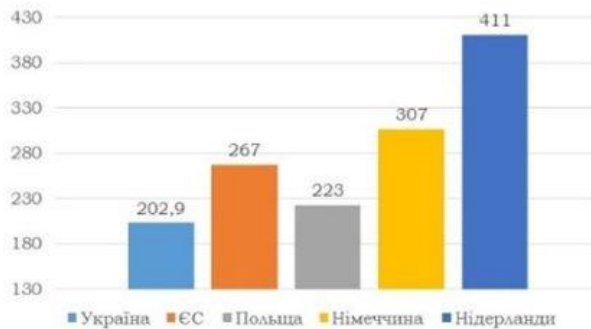

У 2000 році Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй визнала важливий внесок споживання молока в покращення здоров'я дітей, проголосивши Всесвітній день шкільного молока. Запроваджена з 1 серпня 2017 року, шкільна програма ЄС із фруктів, овочів та молока підтримує розподіл продуктів, освітні та інформаційні заходи, починаючи з дитячих садків і закінчуючи середньою школою, по всьому ЄС. Адже нездорове харчування разом із низькою фізичною активністю призводить до ожиріння. Саме тому ЄС вживає заходів для заохочення дітей дотримуватися здорового харчування та способу життя.

Країни ЄС затверджують перелік продуктів, які допоможуть досягти мети схеми - допомогти дітям дотримуватися здорового харчування. Пріоритет надається свіжим фруктам та овочам, а також питному молоку. З метою підтримки різноманітного харчування та задоволення особливих потреб у харчуванні країни ЄС можуть також надавати перероблені фрукти та овочі, такі як соки та супи, а також певні молочні продукти, такі як йогурти та сири, які є доступними. В основі вибору продуктів лежать сезонність, різноманітність, доступність, а також аспекти охорони здоров'я та навколишнього середовища.

В Україні вперше Всесвітній день шкільного молока відзначили у 2000 році та відтоді він став щорічною традицією, а програма «Шкільне молоко» була впроваджена у 2009 році. Споживання молока та молочних продуктів на одну особу за рік в Україні у 2020 р. склало 201.9 кг, відповідно до Цілей сталого розвитку в Україні щодо забезпечення доступності збалансованого харчування на рівні науково-обґрунтованих норм для всіх верств населення цільовий орієнтир становить 380 кг. Однак молочні продукти можна вживати не усім людям. Інколи у людей є лактозна непереносимість – стан, коли організм не може перетравлювати лактозу, вид природного цукру, що міститься в молоці та молочних продуктах.

Споживання молочних продуктів в молочному еквіваленті у 2019 році, кг/особа/рік

Джерело: АВМ за даними ДССУ, CLAL, USDA, Statista

- Фізіологічно рекомендована МОЗ норма споживання молочних продуктів у молочному еквіваленті - **380 кг/рік**,
- Впродовж останніх 5 років - стрімке зниження споживання молочних продуктів: не більше **55% від фізіологічної норми**,
- Наслідки **катастрофічно** низького споживання молочних продуктів – зростання **хронічних захворювань**, найперше опорно-рухової та серцево-судинної систем, пов'язаних із **дефіцитом кальцію, вітаміну Д та білку**:
- **90% випускників шкіл мають хронічні дефіцитні стани!**
- **Споживання** молочних продуктів **напрямую залежить від купівельної спроможності українців.**

Адаптовано з джерела: [знаймо: Платформа про здорове шкільне харчування - Всесвітній день шкільного молока: міжнародна ініціатива, що стає все більш актуальною для України](#)

Малюнок Лариси Нікітюк взято <https://rozmalovkin.com.ua/rozmalovka-moloko/>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією вище

Завдання 1. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Укажіть країну, в якій зафіксовано найменший рівень хронічних захворювань опорно-рухової та серцево-судинної систем, пов'язаних із дефіцитом кальцію, білка та вітаміну Д.

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Україна
- B. Польща
- C. Німеччина
- D. Нідерланди
- E. Мальта

ЗАВДАННЯ 2А. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Укажіть, які чинники лежать в основі вибору продуктів здорового харчування?

Питання, що вимагає розгорнутої відповіді.

ЗАВДАННЯ 2Б. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Скільки молочних продуктів споживає людина впродовж року протягом останніх п'яти років у країнах ЄС?

Питання, що вимагає короткої відповіді.

ЗАВДАННЯ 3. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

Чи всім людям корисно вживати молочні продукти?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Так, особливо рослинного походження.
- B. Ні, бо це продукт дитячого харчування, який не засвоюється в організмі дорослих.
- C. Ні, оскільки є люди, які не переносять лактозу.
- D. Так, але дотримуючись рекомендацій лікаря.

ЗАВДАННЯ 4. Міжнародна ініціатива - Всесвітній день шкільного молока.

З яких причин ЄС вживає заходів для заохочення дітей до здорового харчування та способу життя?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Зростає рівень захворюваності серед дітей у світі.
- B. Для поліпшення економіки країн ЄС.
- C. Зменшується споживання молочних продуктів, що призводить до занепаду сільськогосподарських підприємств ЄС.
- D. Малорухливий спосіб життя призводить до ожиріння.

Завдання 8. Хронофаги: куди втікає наш час?

Автори: Ірина Василівна Бобриш, Ілона Юріївна Дерусова, Оксана Миколаївна Захарчук, Ярослава Іванівна Соловій, Людмила Миколаївна Стьожка, Іванна Володимирівна Ярмутьська.

Сценарій для вчителя

Хронофаги: куди втікає наш час?

Час - безповоротний, а тому найцінніший ресурс.

У ваших планах робота над проєктом, але однокласники постійно відволікають запитаннями? Ви виконуєте домашнє завдання, але через кілька речень так і виникає бажання перевірити пошту, форуми, новини в соцмережах? Перед тим, як знайти потрібну інформацію або документ ви перевертаєте весь робочий стіл? Знайоме?

Поговоримо про хронофаги - поглиначі часу. Це те, що найчастіше відволікає нас від запланованих справ. Разом із часом хронофаги поїдають наші сили й можливості.

Куди ж втікає час, призначений для продуктивної діяльності?

- безцільний інтернет-серфінг; часті перевірки пошти, особистих повідомлень;
- перегляд сторінок в соціальних мережах;
- комп'ютерні ігри; тривалі телефонні дзвінки та розмови;
- пошуки інформації й документів у безладі на робочому столі.

Можливо, хронофаги - це відпочинок?

Ні, це не так. Є люди, яким потрібні періодичні перерви при виконанні справи. Тоді відпочинок краще планувати.

Для того, щоб ефективно працювати й не втомлюватися, потрібно знайти індивідуальний стиль діяльності. Для тих, хто зайнятий інтелектуальною працею, бажано робити 15-хвилинні перерви для фізичної активності. І навпаки. Постерігайте за собою, спробуйте різні варіанти організації робочого процесу.

Часті відволікання сприяють накопиченню роздратування, втоми, незадоволеності, поспіху.

Як же знайти та знешкодити свої хронофаги?

1. Заведіть хронометраж - блокнот (паперовий чи електронний), в який будете фіксувати все, чим займалися впродовж дня.

2. Проведіть ревізію витрат часу. Куди він витрачається? Чи всі заняття такі важливі й необхідні? Чи справді на їх виконання потрібно витратити стільки часу? І чи справді вони є необхідними саме зараз?

3. Поставте реальні цілі, розподіліть дії, необхідні для їх досягнення, на окремі завдання.

4. Плануйте свій день.

5. Перебудуйте свої звички.

Переходьте від плану до дій.

Наприклад, з 8.00 до 12.00 ви запланували роботу. З 13.00 до 15.00 - обід, перегляд пошти, соцмереж, телефонні переговори. Заводимо будильник на 8.00 і за дзвінком ви розпочинаєте виконання справи.

Кожен раз, коли під час роботи виникає імпульс заглянути в соцмережу або поговорити по телефону, просто скажіть собі: «На це буде час о 13.00». Тоді мозок це буде сприймати як упорядкованість, а не як позбавлення або заборону.

Текст адаптовано з джерела: <http://surl.li/ipqvd>

Малюнок: <http://surl.li/ipqkx>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці.

Завдання 1. Хронофаги: куди втікає наш час?

Що таке хронофаги?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Технічні несправності у годинниковому механізмі.
- B. Помилки, допущені під час виконання завдань.
- C. Поглиначі часу, що дають змогу відпочити.
- D. Поглиначі часу, що заважають продуктивній роботі.

Оцінювання завдання 1

Процеси читання: знаходження інформації, а саме перегляд тексту з метою знайти безпосередньо наведену інформацію.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь D. Поглиначі часу, що заважають продуктивній роботі.
--------	--

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Завдання 2. Хронофаги: куди втікає наш час?

Чи відчували ви необхідність знайти власні хронофаги? Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 2

Процеси читання: осмислення форми тексту, а саме оцінювання того, наскільки стиль і деталі оформлення тексту пов'язані із цілями автора та його думкою, а також наскільки ефективно вони їх відображають.

Ресурс тексту: одиничний.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповідь, у якій є приклад аналізу ефективного управління власним часом.	Так. Бо чим краще я організую свій час, тим ефективніша моя робота. Ні, тому що мій час і так розплановано досить ефективно.

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Думка про те, чи відчув/відчула читач/читачка необхідність проаналізувати використання власного часу, стверджується явно або неявно.	Можливо, але не зараз. Так, але мені важко це зробити самому/самій. Так, щоразу намагаюся це зробити, але не вистачає сили волі та інше. Ні, бо увесь свій час я приділяю спілкуванню з друзями...

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Однозначна відповідь без обґрунтування.	Так. Ні, не відчув/відчула. Мені це не потрібно. Важко відповісти. Не знаю.

Або

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Спостерігається неточне розуміння матеріалу або надана неправдоподібна чи недоречна відповідь.	Так, усі повинні прислухатися до своїх потреб. Це завжди доречно. Треба прислухатися до порад інших, зокрема дорослих. Я завжди слідкую за годинником.
Код 9:	Відповіді немає	

Завдання 3. Хронофаги: куди втікає наш час?

Що рекомендує автор, якщо під час роботи виникає бажання заглянути в соцмережу чи поговорити по телефону?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Зробити це негайно.
- B. Пригадати про план дій.
- C. Зробити це у відведений час.
- D. Заборонити користування телефоном.

Оцінювання завдання 3

Процеси читання: розуміння тексту, а саме формулювання умовиводу на основі інтегрування інформації з декількох окремих частин тексту.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь C. Зробити це у відведений час.
--------	---

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Завдання 4. Хронофаги: куди втікає наш час?

Чи згодні ви з тим, що люди самі створюють хронофаги? Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Оцінювання завдання 4

Процеси читання: осмислення змісту тексту: оцінка його якості, а саме відповідності частини тексту його загальному значенню та меті.

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ресурс тексту: одиничний.

Ситуація: публічна.

Відповідь зараховано повністю

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповідь з наведеним аргументом на підтвердження власної думки стосовно ефективного управління часом.	Так, бо кожен має можливість регулювати свій час, виходячи з власних цілей та потреб. Так, бо кожна людина формує свої звички та підходи до роботи, щоб краще контролювати час і уникати відволікань.

Або

	Відповідь зараховано повністю	Приклади відповідей, які будуть зараховані повністю
Код 2:	Відповідь з наведеним аргументом на спростування думки стосовно ефективного	Ні, бо у житті кожного можуть трапитися непередбачувані життєво важливі

	управління часом із зазначенням непередбачуваних обставин.	ситуації та обставини, які вимагають негайного реагування.
--	--	--

Відповідь зараховано частково

	Відповідь зараховано частково	Приклади відповідей, які будуть зараховані частково
Код 1:	Створення хронофагів оцінюють, але не наводять прикладів з власного досвіду.	Так, бо кожен має можливість регулювати свій час. Ні, тому що на нас впливають різні обставини. Ні, тому що ми залежимо від впливу старшого покоління.

Відповідь не зараховано

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Однозначна відповідь без обґрунтування.	Так. Ні, не погоджуюсь. Важко відповісти. Не знаю.

Або

	Пояснення, які відповіді не будуть зараховані	Приклади відповідей, які не будуть зараховані
Код 0:	Проглядається неточне розуміння матеріалу чи наведено недоречну відповідь.	Так, ця пропозиція вводить в оману й може створити проблеми.
Код 9:	Відповіді немає	

Завдання 5. Хронофаги: куди втікає наш час?

Кому з названих фахівців рекомендовано робити 15-хвилинні перерви для фізичної активності?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. листоноші
- B. журналісту
- C. офіціантові
- D. охороннику

Оцінювання завдання 5

Процеси читання: осмислення змісту тексту: застосування низки критеріїв, наведених у тексті, для оцінювання випадків за межами тексту.

Ресурс тексту: одиничний.

Відповідь зараховано повністю

Код 1:	Відповідь B . Журналісту
--------	--------------------------

Формат тексту: цілісний.

Тип тексту: розповідь, інформаційний матеріал.

Ситуація: публічна.

Відповідь не зараховано

Код 0:	Інші відповіді
Код 9:	Відповіді немає

Хронофаги: куди втікає наш час?

Час - безповоротний, а тому найцінніший ресурс.

У ваших планах робота над проектом, але однокласники постійно відволікають запитаннями? Ви виконуєте домашнє завдання, але через кілька речень так і виникає бажання перевірити пошту, форуми, новини в соцмережах? Перед тим, як знайти потрібну інформацію або документ ви перевертаєте весь робочий стіл? Знайоме?

Поговоримо про хронофаги - поглиначі часу. Це те, що найчастіше відволікає нас від запланованих справ. Разом із часом хронофаги поїдають наші сили й можливості.

Куди ж витікає час, призначений для продуктивної діяльності?

- безцільний інтернет-серфінг; часті перевірки пошти, особистих повідомлень;
- перегляд сторінок в соціальних мережах;
- комп'ютерні ігри; тривалі телефонні дзвінки та розмови;
- пошуки інформації й документів у безладі на робочому столі.

Можливо, хронофаги - це відпочинок?

Ні, це не так. Є люди, яким потрібні періодичні перерви при виконанні справи. Тоді відпочинок краще планувати.

Для того, щоб ефективно працювати й не втомлюватися, потрібно знайти індивідуальний стиль діяльності. Для тих, хто зайнятий інтелектуальною працею, бажано робити 15-хвилинні перерви для фізичної активності. І навпаки. Поспостерігайте за собою, спробуйте різні варіанти організації робочого процесу.

Часті відволікання сприяють накопиченню роздратування, втоми, незадоволеності, поспіху.

Як же знайти та знешкодити свої хронофаги?

1. Заведіть хронометраж - блокнот (паперовий чи електронний), в який будете фіксувати все, чим займалися впродовж дня.
2. Проведіть ревізію витрат часу. Куди він витрачається? Чи всі заняття такі важливі й необхідні? Чи справді на їх виконання потрібно витратити стільки часу? І чи справді вони є необхідними саме зараз?
3. Поставте реальні цілі, розподіліть дії, необхідні для їх досягнення, на окремі завдання.
4. Плануйте свій день.
5. Перебудуйте свої звички.

Переходьте від плану до дій.

Наприклад, з 8.00 до 12.00 ви запланували роботу. З 13.00 до 15.00 - обід, перегляд пошти, соцмереж, телефонні переговори. Заводимо будильник на 8.00 і за дзвінком ви розпочинаєте виконання вправи.

Кожен раз, коли під час роботи виникає імпульс заглянути в соцмережу або поговорити по телефону, просто скажіть собі: «На це буде час о 13.00». Тоді мозок це буде сприймати як упорядкованість, а не як позбавлення або заборону.

Текст адаптовано з джерела: <http://surl.li/ipqvd>

Малюнок: <http://surl.li/ipqkx>

Відповідаючи на питання, скористайтеся інформацією на попередній сторінці.

Завдання 1. Хронофаги: куди втікає наш час?

Що таке хронофаги?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Технічні несправності у годинниковому механізмі.
- B. Помилки, допущені під час виконання завдань.
- C. Поглиначі часу, що дають змогу відпочити.
- D. Поглиначі часу, що заважають продуктивній роботі.

Завдання 2. Хронофаги: куди втікає наш час?

Чи відчули ви необхідність знайти власні хронофаги? Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 3. Хронофаги: куди втікає наш час?

Що рекомендує автор, якщо під час роботи виникає бажання заглянути в соцмережу чи поговорити по телефону?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. Зробити це негайно.
- B. Пригадати про план дій.
- C. Зробити це у відведений час.
- D. Заборонити користування телефоном.

Завдання 4. Хронофаги: куди втікає наш час?

Чи згодні ви з тим, що люди самі створюють хронофаги? Відповідь обґрунтуйте.

Питання, що вимагає відкритої відповіді.

Завдання 5. Хронофаги: куди втікає наш час?

Кому з названих фахівців рекомендовано робити 15-хвилинні перерви для фізичної активності?

Питання, що вимагає вибору одного варіанта.

- A. листоноші
- B. журналісту
- C. офіціантові
- D. охороннику

Рекомендована література

- Збірник завдань для розвитку математичної компетентності учнів у форматі PISA / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Д.В. Васильєва [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2022. – 120 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-447-2-2022-120>
- Збірник завдань для розвитку математичної компетентності учнів у форматі PISA. Ч. 2/ Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М.Топузова. Укладач: Д.В. Васильєва [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 78 с. <https://doi.org/10.32405/978-617-7990-28-3-2023-74>
- Збірник завдань для розвитку математичної компетентності учнів у форматі PISA. Частина 3 / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Д.В. Васильєва [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 102 с. <https://undip.org.ua/library/yevropeyska-iajist-navchannia-dlia-krashchoi-uspishnosti-uchniv-zbirnyk-zavdan-dlia-rozvytku-matematychnoi-kompetentnosti-uchniv-uchniv-u-formati-pisa-chastyna-3/>
- Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у форматі PISA. Частина 1/ Авторський колектив. За заг.ред. професора О.М. Топузова. Укладач: проф. Л.М. Калініна [2-ге електронне видання, доповнене]. – Київ : Педагогічна думка, 2023.–120 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-562-2-2023-120>
- Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у вимогах PISA. Частина 2 / Авторський колектив. За заг. ред. професора О. М. Топузова. Укладачі: проф. Л.М. Калініна О. Г.Козленко [2-ге електронне видання, доповнене] – Київ: Педагогічна думка, 2023. –107 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-738-1-2023-120>
- Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у вимогах PISA. Частина 3 / Авторський колектив. За заг. ред. професора О. М. Топузова. Укладач : проф. Л.М. Калініна. (електронне видання) – Київ : Педагогічна думка, 2023. – 126с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-664-3-2023-170>
- Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у вимогах PISA. Частина 4 / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М.Топузова. Укладач : проф. Л.М. Калініна.(Електронне видання) – Київ : Педагогічна думка, 2023.–110 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-739-8-2023-110>
- Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності учнів. Частина 1 / Авторський колектив; уклад.: проф. Олена Локшина та проф. Оксана Заболотна; за заг. ред. проф. Олега Топузова; (2-е електронне видання, доповнене). – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 77с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-727-5-2023-77>
- Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності учнів. Частина 2 / Авторський колектив; уклад.: проф. Олена Локшина та проф. Оксана Заболотна; за заг. ред. проф. Олега Топузова ; (2-е електронне видання, доповнене). Київ: Педагогічна думка, 2023. – 81 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-728-2-2023-81>
- Кремень, В.Г. (ред.) (2021). Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. (До 30-річчя незалежності України) : монографія. Національна академія педагогічних наук України. Київ: КОНВІ ПРИНТ. <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua-30>.
- Локшина О.І. Міжнародні порівняльні дослідження якості знань учнів як інструмент діагностики якості освітніх систем. *Педагогіка і психологія*. 2007. № 2. С. 60–70. 31.
- Локшина О. І. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 3. С. 21–30. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-3-21-30>
- Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 / М. Мазорчук, Т. Вакуленко, В. Терещенко, Г. Бичко, К. Шумова, С. Раков, В. Горох та ін. Київ : УЦОЯО, 2019. 439 с. http://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf.

- Топузов О. М. Забезпечення якості загальної середньої освіти: на шляху до європейських стандартів. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 16-27. <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/36>
- Топузов О.М., Заболотна О.А., Локшина О.І., Калініна Л.М., Васильєва Д.В. Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за спеціальністю – 014. Середня освіта: математика. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 16 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-608-7-2021-16>
- Топузов, О.М., Заболотна, О.А., Локшина, О.І., Калініна, Л.М., & Васильєва, Д.В. (2022с). Програма підвищення кваліфікації науковопедагогічних працівників за спеціальністю – 014. Середня освіта: природничі науки. Київ: Педагогічна думка. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-610-0-2021-17>
- Топузов О.М., Заболотна О.А., Локшина О.І., Калініна Л.М., Васильєва Д.В. Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за спеціальністю – 014. Середня освіта: природничі науки. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 17 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-610-0-2021-17>
- Топузов О.М., Заболотна О.А., Локшина О.І., Калініна Л.М., Васильєва Д.В. Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за спеціальністю – 014. Середня освіта: українська мова і література. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 15 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-609-4-2021-15>
- Уроки PISA-2018 : методичні рекомендації / кол. авт. : Васильєва Д. В., Головка М. В., Жук Ю. О., Козленко О. Г., Ляшенко О. І., Науменко С. О., Новосьолова В. І. Інститут педагогіки НАПН України. Київ : Педагогічна думка, 2020. 96 с. <https://undip.org.ua/wpcontent/uploads/2021/07/pisa-1.pdf>
- PISA: читацька грамотність / уклад. Т. С. Вакуленко, С. В. Ломакович, В. М. Терещенко. – К. : УЦОЯО, 2017. – 123 с. https://osvita.ua/doc/files/news/877/87706/PISA_Reading.pdf
- PISA-2018. Результати. (Том І). Що учні знають та вміють робити: Міжнародний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 (переклад українською мовою) / переклад. : Ларіна Т. В. ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ : УЦОЯО, 2019. 324 с. https://testportal.gov.ua//wp-content/uploads/2020/02/PISA2018_Mizhnarodnyj-zvit_ukr.pdf

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

ЗАГАЛЬНА РЕДАКЦІЯ

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України, <https://orcid.org/0000-0001-7690-1663>.

УКЛАДАЧІ

Локшина Олена Ігорівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, <https://orcid.org/0000-0001-5097-9171>.

Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України, Президент Української асоціації дослідників освіти, координатор Модуля Жана Моне «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» (620287-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE) (2020 – 2023), <https://orcid.org/0000-0003-4901-1053>

АВТОРИ

Бобриш Ірина Василівна, викладач англійської мови та зарубіжної літератури, української мови та літератури Курахівського професійного ліцею Донецької області.

Бондарчук Інна Степанівна, вчитель української мови та літератури комунального закладу «Вінницький ліцей № 13».

Герасимчук Олеся Олександрівна, вчитель української мови та літератури, англійської мови Осичківського ліцею Радомишльської міської ради Житомирської області.

Гулько Людмила Петрівна, вчитель української мови та літератури Ліцею № 3 міста Хмільника Вінницької області.

Дерусова Ілона Юріївна, вчитель зарубіжної літератури Криворізької гімназії № 114 Криворізької міської ради.

Задорожня Наталія Петрівна, вчитель української мови та літератури Лебединського ліцею № 1 Шполянської міської ради об'єднаної територіальної громади Черкаської області.

Захарчук Оксана Миколаївна, вчитель української мови та літератури ліцею № 3 Калинівської міської ради Вінницької області.

Максимова Рімма Олександрівна, вчитель історії та громадянської освіти, фінансової грамотності, зарубіжної літератури Ніжинської гімназії № 1 Ніжинської міської ради Чернігівської області.

Мельник Тетяна Максимівна, вчитель української мови та літератури школи № 8 Оболонського району м Київ.

Мовчан Ніна Іванівна, вчитель української мови і літератури, директор Дмитрушківського ліцею Дмитрушківської сільської ради Уманського району Черкаської області.

Первак Олена Ярославівна, вчитель української мови та літератури Калуського ліцею № 1 Калуської міської ради Івано-Франківської області.

Прокопенко Наталія Іванівна, вчитель української мови та літератури ОЗ «Вирішальненська ЗОШ I-III ступенів» Сенчанської сільської ради Полтавської області.

Скочинська Юлія Володимирівна, вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури Комунального закладу Київської обласної ради «Фастівський обласний ліцей».

Соловій Ярослава Іванівна, вчитель української мови та літератури наукового ліцею комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.

Стьожка Людмила Миколаївна, вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури Білоцерківського ліцею-гімназії з інституційною формою навчання № 1 Білоцерківської міської ради Київської області.

Татарчук Лідія Вячеславівна, вчитель української мови та літератури Берегометського ліцею № 3 Берегометської селищної ради Вижницького району Чернівецької області.

Торба Людмила Вікторівна, вчитель української мови та літератури Васильківського ліцею Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області.

Трищук Марія Іванівна, вчитель української мови та літератури Старокутського ліцею Кутської селищної ради Косівського району Івано - Франківської області.

Фріштак Мар'яна Іванівна, вчитель української мови та літератури ТОВ «Київський міжнародний ліцей Стаді Екедемі Хай Скул».

Цегинька Софія Ярославівна, вчитель української мови та літератури Старосамбірського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 1 імені Героя України Богдана Сольчаника Старосамбірської міської ради Самбірського району Львівської області.

Швень Людмила Аркадіївна, вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури Білоцерківського ліцею-гімназії з інституційною формою навчання № 1 Білоцерківської міської ради Київської області.

Ярмульська Іванна Володимирівна, завідувач відділу української мови та літератури, зарубіжної літератури КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», вчитель української мови та літератури Сквирського академічного ліцею Сквирської міської ради Київської області.

Серія «STEM-освіта у контексті цілей PISA»

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Європейська якість навчання для кращої успішності учнів
Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності
учнів

Частина 3

За загальною редакцією проф. Топузова Олега Михайловича

Укладачі та наукова редакція

проф. Локшина Олена Ігорівна і проф. Заболотна Оксана Адольфівна

Авторський колектив

Бобриш Ірина Василівна, Бондарчук Інна Степанівна, Герасимчук Олеся
Олександрівна, Гунько Людмила Петрівна, Дерусова Ілона Юріївна,
Задорожня Наталія Петрівна, Захарчук Оксана Миколаївна, Максимова Рімма
Олександрівна, Мельник Тетяна Максимівна, Мовчан Ніна Іванівна, Первак
Олена Ярославівна, Прокопенко Наталія Іванівна, Скочинська Юлія
Володимирівна, Соловій Ярослава Іванівна, Стьожка Людмила Миколаївна,
Татарчук Лідія Вячеславівна, Торба Людмила Вікторівна, Тріщук Марія
Іванівна, Фріштак Мар'яна Іванівна, Цегинька Софія Ярославівна, Швень
Людмила Аркадіївна, Ярмутьська Іванна Володимирівна.

Електронне видання

Обсяг 8, 83 ум. друк. арк.

Формат 60*841/8

Видавництво «Педагогічна думка»

04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-а, корп. 2;

тел./факс: 044 481-38-85

book-xl@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників
розповсюджувачів видавничої продукції

Серія ДК №3563 від 28.08. 2009 р.